eos dñs: custodiēdo eos/me ī psēti gratiā amittāt: ⁊ ī futuro post laborē introducēdo eos ad requiē. Act.xiiij.d. Per multas tribulatiōes ⁊c. Joh.viij.e. Si filiꝰ vos liberauerit/vere liberi eritis. Gal.iiij.d. Qua libertate nos christus liberauit. Ecōtrario est de malis: qz hic nō tribulant: sed in psperitate sūt: sz in futuro tribulabunt. Unde Job.xxj.b. Virga dei nō est super eos: bos eoꝝ cōcepit et nō abortiuit ⁊c. Et post dicit cōcludēdo: Ducunt in bonis dies suos: ⁊ in puncto ad inferna descendūt. Et vere liberabit: qz

Schin

Tau

a eos dominꝰ. Cūstodit domi/
b nus omnia ossa eorū: vnūm
c ex his nōn conterek. Mōrs
d peccatoꝝ pessima: ⁊ qui ode/
e rūt iustum delinquēt. Redi/
f met dominꝰ animas seruorū
g suorū: et nōn delinquēt omnes qui sperāt in eo.

In finē psalmꝰ ipsi dauid.

Judicā dñe XXXIIII.
m nocentes me: expu/
n gna impugnātes me.
o

a Custodit domi/nus oia ossa eoꝝ. i. virtutes eorū: etū carnē. i. temporaliū molliciē distrahi ⁊ auferri pmittat. Et ve oia: quia b Unū ex his/ossib⁹: c Nō cōterek: p peccatū. Exo.xij.g. Os nō cōminuetis ex eo. Ossa ecclesię/sunt clerici: ex quibꝰ vnū non conterek: supple solū. Ps. Dispersa sunt oia ossa mea. Item Dñs dissipat ossa eoꝝ qui hominibꝰ placēt: imo ipsa ossa occidunt se. Job.vij.c. Suspendiū elegit aia mea/⁊ mortē ossa mea. Quomō? Prouerb.xiiij.d. Putredo ossium inuidia.

Numeri.9.b. Job.19.g. Ps.21. Ps.52.

Clerici dicūt ossa ecclesię
- Quia portant onus. Numeri.iiij.
- Quia plena medulla charitatis. Hiere.xxxj.
- Quia in carne sine carne. Eccli.xlvj.
- Quia alba. Thren.iiij.b. Candidiores niue.

Postea pbat illud qd supra diximus: qz videlicet /ecōuerso ē in malis. Unde dicit. d Mors peccatoꝝ pessima: licz vita videat amęna. Et est triplex mors peccatoꝝ. s. mors corporalis/q̄ separat aia a corpe: hęc est mala. Itē mors spūalis/qua separat deus ab aia: hęc est peior. Apocl.ij.c. Qui vicerit non lędet a morte secūda. Itē ęterna/qua corpus ⁊ aia in inferno cruciabunt: ⁊ hęc ē pessima. j. Regl.xv.g. Siccine separat amara mors. e Et q̄ oderūt iustū. i. qz oderūt iustū. i. christū: qui dicit antonomatice iustus. Esa.lvij.a. Justus perit ⁊ nō ē q̄ recogitet in corde suo. Sic iudęi oderūt christū. Job. xv.d. Oderūt me ⁊ patrē meū. Sic filij iacob oderūt ioseph. Gen.xxxvij.a. Oderāt eū/nec poterāt ei quicq̄ pacifice loq̄. Sic cain oderat abel: Gen.iiij.b. Sic esau/iacob. Gen.xxvij. g. Sic saul/dauid. j. Regl.xviij.c. f Delinquēt. i. derelinquēdo deū peccabūt peccato ad mortē: mortē vtiq̄ sempiternā: q̄ vt dictū est/pessima est. Et posset tūc aliq̄s dicere: Prophetę similiť descendūt ad infernū: animę bonoꝝ vt malorū: Unde dicit Job.xvij.d. In pfundissimū infernū descēdent oia mea. Ad qd occurrit ppheta subdens: g Redimet: quasi nō semp ibi erūt animę iustorū: nec semp illuc descēdent: quia Redimet dñs animas: nō quorūcūq̄: sed h Seruoꝝ suoꝝ. Redimet/ dico/a tribꝰ. A diabolo/mortē sustinēdo. A tribulatiōe pūti/gratiā ⁊ patientiā dādo. Ab oī miseria/gl̄iam cōferendo. De pma redēptiōe: Hiere.xxxj.b. Redimet dñs iacob de manu potētioris. De secūda. Ps. Redime me a calūnijs hominū vt custodiā mādata tua. De tertia. Ps. Redimet in pace animā meā. s. in pace ęternitatis. De qua alibi in Ps. In pace in idipsum dormiā ⁊ requiescā. Precio aūt nostrę redēptionis fuit sanguis ipsiꝰ. Unde. j. Pet. j.d. Nō corruptibilibus auro vel argēto redempti estis de vana vestra conuersatiōe paternę traditionis: sed pcioso sanguine: q̄si agni incōtaminati et īmaculati christi iesu. Osee.vij.d. Ego redemi eos. Ps. Copiosa apud eum redemptio. Et ex quo tā pcioso sanguīe redempti sunt: i Non delinquēt: id est nō derelinquent eum peccando: k Omnes qui sperant in eo. Ps. Mihi autē adhęrere deo bonum est: ponere in domino deo spem meā. Sed illi qui nō separant in eo: Delinquent: id est derelinquēt eum: quos tamē quia tam care emit et redemit/deberet perpetuo possidere. Et cōminat eis. Osee.vij.d. Uę eis quoniā recesserūt a me. ij. Paral.xv.a. Si dereliqueritis eum/derelinquet vos.

Mors triplex

Redimit dñs aias seruorū suorū a tribꝰ

Ps.118. Ps.54. Ps.4. Ps.129. Ps.72.

Expositio Ps.XXXIIII.

l Judica domine ⁊c. Titulus. In finem psalmus ipsi dauid: id est christo. Positio enim pronominis demōstratiui ⁊ discretiui/mōstrat referendū esse christo qui fuit verus dauid: quia manu fortis vincendo diabolū/mūdum ⁊ iudęum: et aspectu desiderabilis/promittēdo vitam ęternā. De quibus duobus. s. de victoria in passiōe: ⁊ de pmissione ęternę vitę habek in hoc psalmo. Et competēter ordinak psalmus iste post p̄cedentē: quia in prącedenti ęgit ppheta de cōmutatione christi: ex qua cōmutatione secuta est persecutio eius. Propter hoc enī q̄ viderunt iudęi ⁊ diabolus eum cōmutatum: ideo insurrexerūt in eum. Si enim cognouissent/nunq̄ dominū glorię crucifixissent. j. Corinth.ij.b. Et est iste psalmus secūdus eorum in quibus late agitur de christi passione. Primus fuit: Deus deꝰ meus respice. Psalmꝰ ergo dirigens nos in finē: attribuit ipsi dauid: id christo: qui hic loquik quādoq̄ in psona sua: quādoq̄ in psona membroꝝ. Intentio est/ p exemplū christi monere nos ad toleranda aduersa. Modus. Tripertiť est psalmꝰ. Primo incipit ab oratiōe/orans pro se ⁊ p aduersarijs/memorans culpam eorum. Secūdo p̄mittens de spe boni et gaudio/ narrat q̄ maligne ⁊ nequiter contra christū fecerūt: ibi: Anima autē mea. Tertio agit de fructu passionis/p/mittens confessionē totius ecclesię: ibi: Confitebor tibi. Dicit ergo christus in psona sua/⁊ etiam suorū. l Judica domine/pater: m Nocentes me: id est iudęos mihi ⁊ meis nocere cupientes. Et est sensus: Judica: id est cōdemna: Et hoc petit nō libidine vindictę: sed amore iusticię. Uel/Judica. i. iudicabis. i. ꝓdēnabis /vt sit p̄dictio/nō oratio. Ps. Intēde ī iudicio meo deꝰ meus ⁊ dñs meꝰ in cāmeā. Sic q̄ ꝓmo petit vel p̄dicit dānationē ĩimicoꝝ. Secūdo petit victoriā de ipsis. Unde sequit: n Expugna. i. vince. o Impugnātes me. s. iudęos/qui me ⁊ apl̄os impugnauerūt: ⁊ tyrānos/q̄ alios christianos impugnaturi erāt. Unde bti ꝓfesꝰ ē dacianꝰ q̄ dñs exaudit⁹ fuit ī hac petitiōe/cū ī passiōe bti Uincētij clamauit: vincimur. Quia ꝓ nō ē victoria sine pugna: nec pugna sine armis: Jdeo tertio petit arma dicēs.

Apprehende

l Judica dñe. Possunt etiam hęc legi in psona sanctorū desiderātiū christi aduentū atq̄ auxiliū ⁊ dicentiū: Judica dñe: christe fili dei. m Nocētes me. i. dęmones q̄ me ad pctm̄ impellūt: ⁊ ad infernū violēter trahūt. n Expugna in cruce: o Impugnātes me. i. dęmones ⁊ iudęos. Uel sic: Judica dñe: iudicio discretiōis aut ꝓdēnatiōis. Nocētes me. i. nocere cupiētes. Unde alia lr̄a habet: Aduersari/os meos. i. hęreticos/ q̄ fidē mihi auferre conant: tyrānos q̄ substātiā: falsos christiānos/q̄ moꝛes: detractores/qui famā: dęmones/ q̄ aiaꝫ: Et expugna: p me/ vel p te. Impugnātes me: q̄ sunt caro/mūdus/diabolꝰ. Caro/delitijs castitatē meā īpugnat. Mūdus/diuitijs pauptatē. Diabolꝰ/honoribꝰ humilitatē. Eccli.iiij.d. Certa vsq̄ ad mortē p iusticia: ⁊ dñs expugnabit pro te inimicos tuos. Exod.xiiij.d. Dominus pugnabit p vobis/⁊ vos tacebitis. Et vt hoc possis facere:

Mystice

in psona sancto

Aliter

Apprehēde arma

l Judica dñe ⁊c. Uel in bono potest hoc totū legi: vt hoc dicat ⁊ optet iustus ī p̄senti fieri inimicis ad emēdationē suā. Unde dicit: Judica dñe nocētes me: iudicio afflictiōis p̄sentis: de q̄. j. Pet.iiij.d. Tpus ē vt inciptat iudiciū a domo dei. Sz qz quidā ex tribulatiōe peiores fiūt/sic herodes: Jō addit: n Expugna impugnātes me. q.d. nō solū p tribulationē īpugna: sed etiā expugna. i. deuince. Sic dñs expugnauit paulū: Act.ix.a. qn̄ pcussit eum cęcitate ⁊ dixit ei: Saule saule q̄d me psequeris? Et post: Durū est tibi contra

Moraliter de viro iusto

* stimulū cal.

Allegorice ¶ a ¶ Apprehēde arma: id ē fac me apprehēdere. Arma/ qui bus christ⁹ pugnauit cōtra diabolū ⁊ iudęos/ fuerūt auctori/ tates sacrę scripturę. Unde Matth. iiij. a. dixit diabolo: Scri/ ptū est: Nō in solo pane viuit homo. Et iterum: Nō tempta/ bis dominū deū tuū. Et item: Dominū deum tuū adorabis.

mis verbis re scripture ist⁹ pugna/ contra dia/ bū et iudeos

Deut. 6. c.

Unde ibi bene osten/ dit q̄ hęc erant arma sua: quia p̄misit: Ua/ de retro sathana: scri/ ptū est enim: Domi/ num deum tuū adora/ bis. q. d. ego percutiā te isto gladio/ ⁊ faciam te pcussum retro ire. Item iudęos in multis locis per auctoritates confutabat. Quarto post arma petit auxiliū/ dicens: c ¶ Et exurge in adiutorium mihi.

a b ¶ Apprehende arma ⁊ scūtū: c ¶ et exurge in adiutoriū mihi.

d e ¶ Effunde frameā ⁊ conclude aduersus eos q̄ psequūt me:

Zelus eius. Sap. v. c. Accipiet armatu/ ram çelus illius.
Christi — Caro ei⁹. j. Machab. iij. a. Succinxit se iudas arma bellica ī prelijs.

Doctrina ⁊ oro. ij. Machab. xv. b. Sin/ gulos illo⁹ armauit iudas: nō clypeo ⁊ hasta/ sed sermonib⁹ optimis.
Uirtutes. Eph. vj. c. Accipite armaturā dei. ij. Cor. x. b. Arma militię nr̄ę non carnalia sunt sed potentia deo ⁊c.
Homis boni — Scripturę sacrę. iiij. Reg. xj. b. Uallabi tis regem habentes arma in manibus. Cant. iiij. b. Ille clypei ⁊c.
Uestes sacrę. ij. Paral. xxiij. b. Leuitę cir cūdent regem habētes singuli arma sua.

Diuitię. Prouer. xxij. a. Diuitię ⁊ gloria ⁊ vita: arma ⁊ gladij in via supbi.
Scientia. j. Machab. v. e. Proiecerunt arma sua ⁊ fugerūt ad phanū.
Homis mali — Excusatio peccator. j. Paral. x. c. Arma saul cōsecrauerūt in phano dei sui: ⁊ ca/ put affixerūt in templo.
Membra. Roma. vj. c. Exhibete mem/ bra vestra arma iusticię deo.
Mota arma

Oratiōes. ij. Machab. x. c. Cū vehemēs pugna esset: apparuerūt aduersarijs de cę/ lo viri quinq̄: ex quib⁹ duo machabeū mediū habētes armis suis circūseptum incolumē cōseruabant.
Angeli

Diaboli — Heretici ⁊ suggestiones. j. Reg. xvij. g. Arma illi⁹ posuerūt in tabernaculo suo.

Ps. 45.

Peccati — Uerecūdia. Ps. Arma et scuta cōburet igni. Eccli. ix. d. Super arma dolentiū ambulabis.

Inferni — Pgnę. Job. xx. d. Fugiet arma ferrea: et incidet in arcū ęreū.

Dyslice ¶ a ¶ Apprehende arma: virtutū ad expugnandum inimi/ cos. b ¶ Et scutum: carnis ad recipiendum ictus. Tribus autem armis. s. humilitate/ paupertate/ vitę austeritate: tres hostes deuicit christus. s. diabolum/ per humilitatē: carnem/ per vitę austeritatem: mūdum/ per paupertatem. De illis tri/ bus armis dicit ipse in Ps. Pauper sum ego et in laboribus a iuuentute mea: exaltatus autē humiliatus sum ⁊ conturba/ tus. Illi autem tres hostes quos iste verus dauid manus suę fortitudine deuicit/ significati sunt per tres hostes quos ha/ buit dauid/ ⁊ quos superauit/ videlicet per goliam gigantem/ per quē diabolus designat: per saul qui interpretat petitio/ p quē significat caro: quę semp petit ⁊ clamat/ affer/ affer: Pro/ uerb. xxx. b. Et per absalonem: qui pax patris interpretat: licz patrem persecutus fuerit: per quē mūdus designatur: qui pa/ cificus videt: sed tamē osculando interficit. Et pręcipuę sicut absalon patrem persecutus est: ita mūdus eos qui eum ędifi/ cant ⁊ diligunt/ persequit ⁊ interficit. Unde dicit: Quēcunq̄ osculat⁹ fuero/ ipse ē tenete eū: Matth. xxvj. e. Sed christus per hęc arma tria/ istos tres hostes deuicit. Unde dicit ei: Ap/

tribus armis ist⁹ tres ho/ stes deuicit

1. Reg. 17. c.

prehende arma et scutum. Sap. v. c. Apprehendet ar/ maturam çelus illius. Job. xxix. c. Iustitia indutus sum.

c ¶ Et exurge in adiutoriū mihi: contra aduersariū qui me infestat/ et pręualet infestando. Unde alibi in Ps. Usq̄ quo exaltabitur inimicus me⁹ sup me ⁊c. Et dicit: ¶ Exurge: quia quasi dormire vi debatur. Unde in Ps. Exurge/ quare obdor mis domine: Et item Propter miseriā in/ opum ⁊ gemitū pau/ perum: nūc exurgam dicit dominus. Augustinus. Dulce est spectaculum videre agnum pugnantem cum leone. d ¶ Ef/ funde frameam: dicit christus patri: id est iram et vindi/ ctam: id est abundanter vindica me: De qua Ezech. xxj. a. Eduxi gladiū meū irreuocabilem ò vagina sua. Item Ezech. xx. f. In brachio extento ⁊ furore effuso regnabo super vos. e ¶ Et conclude aduersus eos qui persequunt me: id est confunde iudęos: sicut confundit homo/ quādo conclu/ dit ei. Conclusit autem eis deus pater: quādo corpus christi qō in monumēto recluserant cum custodia militū/ a potesta/ te eorum exclusit cum eū resuscitauit. Unde adhuc in resur/ rectione conclusionē istam ad confusionem eorum cantat ec/ clesia/ dicēs: Dicant nūc iudęi quomodo milites custodien/ tes sepulchrum pdiderunt regem/ ad lapidis positionem. Et post addit: Aut sepultum reddant: aut resurgentem adorent. Unde Ecci. xxxvj. b. Glorifica manū ⁊ brachium dextrum: excita furorē ⁊ effunde irā: extolle aduersariū et afflige inimi/ cū. Manus et brachiū patris dicit filius: qui glorificat⁹ fuit a patre in resurrectiōe. Excitauit autē dñs furorē eius: qñ iu/ dęos tradidit ī man⁹ romanor: vel excitabit ī futuro iudicio.

Psalmus 12.

† Ps. 43.

† Ps. 11.

Allegorice

¶ Dic animę

* stimulum calcitrare: Et sic conuersus est ad dominum. Sed quia rebelles sūt multi: Ideo a ¶ Apprehende ar/ ma: ad expugnandum. b ¶ Et scutum: ad sustinendum. Arma: diuersa. s. gladium verbi dei: Eph. vlti. c. Item Ar/ ma: scz pharetram ⁊ arcū: de quibus dixit isaac/ Gen. xxvij. a. Sume arma tua: pharetrā ⁊ arcum ⁊c. Pharetra dei/ quā sumpsit ad venandum homines peccatores/ fuit eius amor. Arcus/ ei⁹ largitas: Qui arc⁹/ sumptis de pharetra amoris sagittis beneficiorū: multas ad nos traxit: ⁊ corda carnea: id est mollia ⁊ humore gratię humefacta/ vulnerauit. Unde Cant. iiij. c. Uulnerata charitate ego sum: scōm aliam translatio/ nem: vbi habemus: Uulnerasti cor meum in vno oculorum tuorū. Et Cant. v. c. Adiuro vos filię hierusalē si inueneri/ tis dilectum meum vt nūcietis ei: quia amore langueo. Hęc arma apprehēdit domin⁹ ad deuincendā maliciam hominū: quādo solem suū facit oriri/ nō solum sup bonos: sed ⁊ sup ma los: et bona sua indignis peccatoribus largit: vt sic eos con/ uertat. Sed quia hęc etiā nō ad pęnitentiā: sed ad luxuriā cō uertunt: et vnde deberent ad dominū cōuerti/ inde eū peccā/ do psequunt p supbiā ⁊ luxuriā: vt dicit Osee. ij. b. Dedi eis frumentū ⁊ vinum ⁊ oleum: ⁊ argentū multiplicaui eis ⁊ au/ rum/ quę fecerunt baal: scz inde superbiendo. Et Hiere. v. b. Saturaui eos et męchati sunt: Ideo ne domin⁹ indigneť/ et ad vindictam se conuertat/ rogat vt patienter sustineat: ad/ dens hic: Et scutū/ mansuetudinis ⁊ patientię ad sustinen/ dum eorum infestationes. Esaię. j. d. Laborauī sustinēs. Item quia mali quādo p amorē nō possunt cōuerti: tamē p timorē puertunt: Jō de timore subiūgit: e ¶ Effunde frameā. i. districtionē iudicij/ effunde in cordib⁹ eorū. De qua framea siue gladio/ Job. xix. d. Fugite a facie gladij: qm̄ vltor iniqta tū gladi⁹ est. Et qs sit iste gladi⁹/ determiat iob ibidē: statim subdens: Et scitote esse iudiciū. Sicut em̄ gladius scindit: ita iudiciū dñi scindet malos ⁊ diuidet a bonis. Unde Matth. xxv. c. Segregabit eos ab inuicē sic pastor. e ¶ Et cōclude aduersus eos ⁊c. id est ostēde eis cōclusionē quā in iudi/ cio facies/ dicēs: Ite maledicti in ignē eternū. Hęc erit dura cōclusio. Sed qz ex respectu illius iudicij posset qs p nimiū timorē ad desperandū moueri: Ideo psequēter petit spē dicēs:

Moralitter.

Matth. 5. g.

Allegorice ✱ a Dic animę meę/salus tua ego sum: id est ostende de anima mea q̃ tu es salus eius. Quō fecit dominus/cum eā ad inferos deduxit ⁊ reduxit cum sanctis animabus quę in limbo detinebant. Ps. Nō derelinques animā meam in inferno. Vel in alio sensu in psona ecclesię. Effunde/o christe: frameā: id ē animā tuam. i. pro nobis moriendo emitte spiritū tuum in cruce. Dicit aūt anima christi/Framea: sicut supra dictū est ibi: Eripe animā meā ab impio: frameā tuā ab inimicis manus tuę: quia p eā quasi p gladiū acutū diuidit iustos a malis: ⁊ debellauit aereas potestates/qui extraxit eam de vagina corporis mortalis. Sed victoria habita/reposuit eā in vaginā: quādo. s. reduxit anima ad corpus/⁊ resurrexit christus. Sed nota q̃ dicit: Effunde vt notet amorē christi ad animas nostras. Quō enim effundit/nō appreciat: et christus animā suā neglexit ⁊ quasi vilipendit/ dans eā p animabus nostris. Hiere. xv. b. Dedi dilectā animā meā in manus inimicorum eius. Et cōclude aduersus eos q̃ persequunt me. i. aduersus dęmones. Dns enim argumētatiōe vsus est cōtra diabolū. Propositum incarnationē: assumpsit hūilitatē: cōclusit mortē. Unde in passiōe dixit: Cōsummatū est. Ezech. vij. f. Fac psclusionem. Aliud argumētū iterū faciet dns. Proposuit enim precepta et phibitiones: nos assumpsimus transgressionē ⁊ omissionem: et ipse cōcludet eternam damnationē. Matth. xxv. d. Ite ergo maledicti ⁊c. j. Habab. iij. d. Cōclude exercitū istū i manu populi tui israel. Dic animę meę/per effectum: Salus tua ego sum: quod fecit christus/cum animas sanctorum de limbo eduxit: cum eas in celo quotidie recipit. Hoc etiā potest ⁊ debet dicere quilibet/quādo temptat/p̃cipue de desperatiōe: q̃ tūc multi dicunt animę eius/ q̃ non est salus ipsi in deo eius: Sed cū dominus dat ei fiduciam ⁊ confortat in spe: tunc dicit aię eius: salus tua ego sum. Esa. xliij. b. Ego sum: ego sū dns/⁊ nō est absq̃ me saluator. Esa. lxvj. d. Salus mea nō morabitur. Item Esaię. lvj. a. Iuxta est salus mea vt veniat.

Ps. 15.

b Confundant ⁊c. Hic enumerant pęnę inimicorū siue dęmonū siue hominū: quas in futuro sustinebūt. Et loquitur christus vel vir iustus prędicendo vel celo iusticię optando. Prima est confusio de cōmissis: de qua dicit: Cōfundant/mala confusione: de qua Hiere. xvij. c. Confundantur qui me persequunt/⁊ non confundar ego. Secūda/est horror inferni: Unde dicit: c Et reuereant: id est timeant ⁊ horreant. Ps. Induant cōfusione ⁊ reuerentia. d Quęrētes animam meā. Hi sunt dęmones qui quęrūt tñ animas. Gen. xliij. d. Da mihi animas/cętera tolle tibi. Item mali homines etsi non sit de intentione sua quęrere animas: tamē quęrūt: id est venant eas: sicut canes diaboli. Diabolus enim expectat se animā habiturum: ⁊ illi pellem: id est temporalia. Sicut aliqui sunt qui quęrunt ⁊ venant alios vt ipsi pellem habeant/ et alij carnes: Et sicut ecōuerso multi venant vulpes vt pellem habeant: carnes autē proijciunt canibus. Hoc bene intellexit beatus Bernū. Qui cuz esset iuuenis ⁊ iret peregre ad studiū: ⁊ in domo quadam hospitatus esset: de nocte venit mulier ad lectum eius: ⁊ ipse sentiēs eam/clamauit: Latrones/latrones: q̃ etiam secūdo factum est. Et cum in crastino socij eius quęrerent quare ita de nocte clamasset/ latrones: exposuit eis/q̃ illa volebat furari thesaurum virginitatis eius ⁊ gratię: et ita per cōsequens quęrebat animam. Tertia pęna est separatio a deo: de qua dicit: e Auertant retrorsū. Cum enim ad iudiciū surgent/tūc progredient: Sed data sententia/mali cū dęmonibus a deo auersi retrogradient ad supplicium inferni: Boni autē vltra progredient vsq̃ ad celum cum domino p/enniter mansuri. Vel sic: Auertant/a deo: Et hoc est primū in peccato. Prouerb. j. d. Auersio paruulorū interficiet eos. f Retrorsum: ad temporalia: Et hoc est secūdum in peccato. Phil. iij. c. Ea quę retro sunt obliuiscēs. Luc. ix. g. Nemo mittens manū ad aratrū ⁊c. Quarta/est confusio de omissis. Unde dicit: g Et cōfundant/ de bonis q̃ omiserūt: cum viderint bonos de bonis opibus remunerari. Vel terior: qua erubescēt corā oībus q̃ in iudicio erunt. Alia interior: q̃ in suis cōscientijs pfūdent. Uñ in Ps. Induant sicut diploide pfusiōe sua. Diplois enim duplex vestis est: ⁊ iduent sic diploide cōfusione/ q̃ hac duplici cōfusione pfundent. h Cogitantes mihi mala: id est contra me. Vel Cogitantes mihi/ in corde: vbi ego video/dicit christus. Et si cogitantes confundentur: ergo multo fortius facientes mala. j. Joh. iij. c. Qui odit fratrem homicida est.

Ps. 108.

Al. q̃ cogitat.

Al. tribulat.

✱ a Dic aię meę/salus tua ego sū. i. cōforta me/suggerēs/q̃ nō mea iusticia: sz tua miscōia me saluabit. b Cōfūdant. Sup̃ egit de his q̃ optat vir iustus fieri pctōrib⁹ vt cōuertāt: h̄ agit de his q̃ pctores faciūt ī pseuersiōe ipsa. Primū est q̃ pfūdūt apd̃ se cogitātes d̃ pctis suis ⁊ enormitate eorum. Uñ dic: Cōfūdāt. Mau. iij. b. Reuelabo pudēda tua i facie tua. Prouer. xij. a. Res dignas cōfusiōe gerit. Et hęc est bona pfusio. Eccli. iiij. c. Est cōfusio adducēs gloriā ⁊c. Secūdū est q̃ terrent a respectu iusticię dei. Uñ addit: c Et reuereant. i. reuerēter terreāt vt iduant pfusione bona ⁊ reuerētia. d Quę. ⁊c. Sap. xij. c. Cū reuerētia magna disponis nos. Tertiū est q̃ abhorrēt peccatū/⁊ relinquāt actū peccandi. Unde dicit: e Auertant vel conuertant: sm aliam litterā: a peccato. f Retrorsum. s. ad deū quē retro se reliquerāt. Hiere. iij. a. Fornicata es cū amatoribus multis: tamē reuertere ad me dicit dns: ⁊ ego suscipiā te. Et qz quadrupliciter peccat: quater clamat dns: Reuertere/reuertere/reuertere/reuertere sunamitis. i. captiua aia: Cant. vj. d. Quartū est q̃ cōfitent peccata. Uñ dicit: g Et cōfundant. s. confusione bona: de qua Eccli. iiij. c. Est confusio adducens gratiā ⁊ gloriā. Et p quib⁹ orat ostēdit: qz p inimicis. Uñ dicit: h Cogitātes mihi mala. Et notabilit dicit/mihi/licz cōsonātij videret dixisse/aduersuz me: qz sensus est: Mihi. i. ad meā vtilitatē. Ro. viij. f. Scim⁹ qm̃ diligētibus deū oia cooperant in bonū his qui sm̃ ꝓpositū vocati sunt sancti. Sedt i Fiāt tāq̃ puluis. Hic enumerāt mala q̃ impcat christus vel vir iustus malis homib⁹ habēda in p̃senti. Primū ē imbecillitas ⁊ incōstantia in tēptatiōib⁹: de quo dicit Esa. xvij. d. Rapiet sicut puluis montiū a facie venti: ⁊ sicut turbo corā tēpestate in tpe vesperi. Uñ dicit: Fiant tanq̃ puluis ante faciē venti. i. ita deijciant a tēptationib⁹/sic puluis a facie. i. a p̃sentia: ⁊ instātia venti flātis: De quo. s. in. j. Ps. Nō sic impij nō sic: sed tanq̃ puluis quē pijcit vent⁹ a facie tre. Ibi diffuse dictū ē d̃ hoc. Secūdū ē pplexitas i dubijs. Unde bñ sequit: k Et angel⁹ dñi. i. diabol⁹: l Coartans eos: in pplexitatib⁹. Et dicit diabol⁹ angel⁹ dñi. s. malus: qz velit/nolit/dño subiectus est. Simile. j. Regū. xvj. c. Ecce spūs dñi mal⁹ exagitat te. Job. xl. d. Nūqd feriet tecū pactū/aut accipies eū seruū sempiternū? Job. iiij. d. Ecce q̃ seruiūt ei non sunt stabiles. Iste autē angelus coartat malos multis modis. Primo temporalia auferēdo/vt ad ea q̃renda eos artet: vel ad deū blasphemandū incitet. Exo. v. b. sic dic pharao: Non do vobis paleas: ite ⁊ colligite vobis sicubi inuenire poteritis. Et Job. j. b. dixit sathan ad dominū: Nūquid frustra iob timet dū? Nōne tu vallasti eum ⁊ domū eius vniuersamq̃ substantiā eius p circūitū: operib⁹ manuū eius bñdixisti: ⁊ possessio eius creuit in terra? Sed extende paullum manū tuam ⁊ tange cuncta quę possidet: nisi in faciē benedixerit tibi? Secūdo coartat eos per ineptam erubescentiam: De qua Eccli. iiij. c. Est confusio adducēs ignominiā. Judic. j. g. Artauit amorręus filios dan in monte: nec dedit eis locum vt ad planiora descenderent. Amorręus interpretat amaricans: ⁊ significat diabolū. Dan interpretat iudiciū filij. Hi sunt filij pditiōis: quos diabol⁹ artat in mōte supbię:

Ps. 1.

Diabolus coartat malos multis modis

Mec dat eis

Nec dat eis locum pœnitētiæ: vt ad planiora descēdant p humilē cōtritionē/confessionē/satisfactionē. Tertio artat eos in/ducendo in perplexitatē. Exo.xiiij.a.dicit/q̄ filij israel erāt ex vna parte circūdati mari:ex alia montibus. Job.xl.b. Merui testiculos leuiathan perplexi sunt. Threñ.iij.b. Circūedificauit aduersus me vt nō egrediar:cōclusit vias meas lapidibus quadris:semitas meas subuertit. Tertia pœna sive malū quā patiunt mali in p̄senti est excæcatio & ignorātia. Unde addit: a Fiat via illorum.i.vita malorum: b Tenebræ:p ignorātiā. Ps. Nescierūt nec intellexerūt/i tenebris ambulāt. Quartū ē multiplex occasio ruēdi i pctm. Unde adiūgit: c Et lubricū. Threñ.iij.d. Lubricauerūt vestigia nostra in itinere platearū nostrarū. Hiere. xxxiij.f. Viri pacifici tui demerserūt te in ceno/et in lubrico pedes tuos. Quintū est impulsus diaboli. Unde sequitur: d Et angelus domini.i.diabolus: vt supra. De quo Prouerb.xvij.b. Semp iurgia quærit malo:angelus aūt crudelis mittet cōtra eum. Esa.xix.a. Cōcurrere faciam ægyptios aduersus ægyptios:id est dæmones aduersus peccatores. e Persequēs eos/vt impellat et deijciat in hoc lubrico/et ptrahat ad infernum. Sicut solet pastor psequi oues & impellere vt ad caulas ducat eas:ita diabolus ad caulas inferni ducit suos. In q̄ p̄sona dicit Hieremias/Threñ.iij.a. Deminauit & adduxit in tenebris & non in lucē: tm̄ in me vertit et cōuertit manū suam tota die. Viator cui occurrūt et pariter cōcurrūt ista tria:nō potest nō cōruere: Qui enim incedit per noctem tenebrosaz:per viam lubricam:& adhuc impellitur/nō potest subsistere. Hæc tria cōminat dominus pphetis & sacerdotibus: & hodie videnī impleta in ecclesia/Hiere.xxiij.c.vbi sic dicit: Propheta & sacerdotes polluti sūt:& i domo mea inueni malū eorum:ait dominus:idcirco via eorum erit quasi lubricum in tenebris:impellenī & cōruent in ea: Ecce illa tria incōmoda: & ruina quæ sequit ex his. Tamē ecōuerso sacerdotes deberēt esse & lux & duces aliorum/ & ptegere eos ab impulsu diaboli. De primo.s.de luce/ Matth.v.b. Vos estis lux mundi. De ducatu. Ps. Deduxisti sicut oues populū tuū in manu moysi & aaron. De tertio Ezech.xiij.a. Non ascēdistis ex aduerso: nec opposuistis murum pro domo israel. f Quoniā gratis &c. Hic ostendit causa:quare supra dictæ pœnæ malis euenient: Et dicit hoc specialit christus de iudeis. Illa mala prædicta eis eueniēt: Quoniā gratis:id est sine causa: g Absconderūt mihi interitum laquei sui: id laqueum suę fraudulentię vt me interimerēt:quādo.s. consilia faciebant/et insidias mittebant vt me ad morte traherent. Job.xi.f. Collegerunt pontifices &c. Et bene/ gratis/hoc fecerunt iudei: quia etiam nō conducti sicut milites custodiētes sepulchrum: Matth.xxvij.c. Et nota q̄ dicit: Laquei sui: non mei: quia prius in seipsos peccauerūt q̄ in eum: Nemo enim pus in alium q̄ in se peccat. k Et exprobrauerūt:id est oprobrijs accusauerunt: l Animā meam:quærentes eam perdere:Sed l Supuacue:id est inutiliter: vel sine causa hoc fecerūt. Et in versu isto multiplex causa assignatur quare merito prædicta patiant. Innuitur enim primo eorum malicia: per hoc quod dicit: Gratis. Secūdo fraudulentia: per hoc quod dicit: Absconderunt. Tertio crudelitas: p hoc quod dicit: Interitum. Quarto stulticia:per hoc quod dicit:Superuacue. Quinto contumelia: per hoc quod dicit: Exprobrauerunt. Sexto p̄sumptio: per hoc quod dicit: Animā meam. Sed quia: per quę peccat quis/per hęc et punitur: vt dicit Sap.xi.c. Ideo:q̄ absconderūt mihi interitū laquei: m Veniat illi:ꝓ/vt istis iudeis. n Laqueus:deceptionis & excæcationis: o Quem ignorat: q̄ populus ille sapientē se reputabat. Job.ix.g. In iudiciū ego veni in mundū:vt qui nō vident videāt:& qui vident cæci fiāt. Et paulopost addit:Si cæci essetis/peccatum non haberetis: nunc autem quia dicitis/videmus:peccatū vestrum manet. Prouerb.xxi.a. Impinguēt ad laqueos mortis. Et q̄ñ: In ipsa morte. Unde. Job.xviij.b. Tenebit plāta eius laqueo.i.extremitas vitę. Quē ignorat. Esa.xlvij.c. Veniet super te malū/& nescies ortū eius. Eccli.xxvij.d. Nō agscet vñ adueniet illi. p Et captio quā abscōdit: quā credebat me ignorare: q̄ apprehēdat. Moraliter f Quōm gratis &c. Isti etiā duo ꝓsus in eodē sēsu ō viro iusto possunt legi: vt dicat vir iustus: Quōm gratis absconderūt mihi: dæmones vel mali homines: h Interitū laquei sui. Laqueus q̄ suspēdit diabolus: et etiā suspēdit (et ideo bñ suus dicit) est peccatū. Unde Prouerb.v.d. Iniqtates suę capiūt impiū: et funibus peccatorum suorum cōstringit. Nunc laqueū duo cōcomitant: sicut est in laqueo quo aues capiunt: vel i hamo quo pisces capiunt: videlicet esca allicens: & mors eius qui in eo capitur. Escam ostendit & ꝓtendit diabolus ad modum aucupis vel piscatoris:cum voluptatē peccati ꝓtendit:sed mortē vel interitum abscondit:quia si interitum sequētem ostēderet: nullus escam morderet: sed q̄ abscondit/ multos capit. Unde Eccli ix.c. Sicut pisces capiunt hamo:& sicut aues comprehendunt laqueo:sic capiunt homines tempore malo/cū eis extemplo supuenerit.i.tēpore tēptatiōis. Abacuk.j.d. Totū subleuauit in hamo:traxit illud in sagena. Nunc etiā interitū abscondunt homines peccatores monētes bonos ad delitias & diuitias & honores:& de pœnis inferni nihil loquētes: vel eas etiā nihil esse asserētes. Unde Sap.ij.a. Dixerunt impij apud se cogitantes nō recte:exiguū & cū tędio est tēpus vitę nostrę: non est refrigerium in fine hominis: q̄ nō est qui agnitus sit/reuersus ab inferis:quia ex nihilo nati sumus:& post hoc erimus tanq̄ nō fuerimus &c. Et ex his postea cōcludūt: Venite ergo & vtamur bonis quę sunt &c. Et postea: Circūueniamus iustū quoniā inutilis est nobis. Sed cū diabolus vel etiā mali homines blandittis nō possunt hominē allicere:tunc ad manifestā tribulationē & psecutionē se cōuertunt. Unde addit Ps. i Supuacue exprobrauerūt animā meam: id est oprobrijs affecerunt/dicentes animę meę:nō est salus ipsi i deo eius. Unde Sap.ij.c.dicūt impij de iusto: Abstinet sese a vijs nostris tanq̄ ab imundicijs:& ꝓfert nouissima iustorum: et gloriat se deū habere patrē: Videamus q̄ si sermones illi veri sint. Et post: Cōtumelia & tormēto interrogemus eum. Sed hoc supuacue:quia totū cedit/nō ad itentionē malorū:sed ad vtilitatē iustorum. Unde ibi Sap.ij.in fine subditur: Hęc cogitauerūt & errauerunt:excæcauit eōs illos malicia eorum. Bene excæcati sunt malicia sua/tam dæmones q̄ impij homines:qui cū alios ad casum volunt attrahere/ suā ꝓprīā ruinā ꝓcurāt. Unde addit: m Veniat illi.s.diabolo vel malo homi. n Laqueus: mortis æternę: De quo Prouerb. xxi.a. Impinguent ad laqueos mortis. o Quem ignorat/diabolus.i.ignorare facit: vt prædictū est. Vel/ Ignorat/hō:q̄ si cognosceret eū/peccare cessaret. Unde Greg. Si ad quas impij ꝓperant pœnas aspicerēt: pfecto gressus reflecterent. Esa.xlvij.c. Veniet sup te malū & nescies ortū eius. Eccli.xxvij.d. Qui laqueū alij ponit:peribit in illo. Facienti consiliū nequissimū/sup ipsum deuoluetur/& non agnoscet vñ adueniet illi. Sic accidit/ ad litteram/ achitophel.ij.Regl. xvij.f. Et aman/ Hester. vij.d.qui suspensus est in patibulo q̄ parauerat mardocheo. Et ē ꝓ iustū iudiciū: vt q̄ laqueū alijs abscōdit:ipsi in laqueū cadant. Unde poeta. Imbuit auctor op. Just vterq̄ fuit:neq̄ enim lex iustior vlla est: Qui necis artifices arte perire sua. Et q̄ndo erit hoc: In ipsa morte hominis. Job.xviij.b. Tenebitur planta illius laqueo:id est finis vitę. Vel de diabolo in extremo iudicio. Eccli. xxvij. d. Laqueo peribunt qui oblectantur casu iustorum. Et hoc est quod subditur: p Et captio quam abscondit:

a † Fiat via illorum tenebræ & lubricum: et angelus domini
c e f g h
persequens eos. Quoniā gratis absconderūt mihi interitum laquei sui: supuacue ex
i k l m n o
probrauerūt animā meam. Veniat illi laqueus quē ignorat: et captio quam abscōdit

Al. † fiat via

† multiplicā rupiones vrano

Ps. 81.

Allegorice christus et de alis ꝓter ꝓs ter penas sui dictas me patiant

Ps. 76.

Ps. 3.

Al. † illis multiplicā quā ignorant Al. † occultauerunt

Ouidius de arte. li. 1.

Allegorice a Apphendat eũ.i.qz me volebãt fraudulenter capere in sermone:z qz me ꝓditozie venditũ capere venerẽt:z abscõdebant hoc a me:licz me nõ lateret:capiant ipi z illaqueent vinculis pcõz. Eccli.xxvij.d. Qui laqueũ alij parat/ peribit in illo:z facięti cõsiliũ nequissimũ/sup ipsum deuoluet. Exẽplũ de achitophel.ij.Regũ.xvij.f. Et de amã: Hester.vij.d.q paraverat mardocheo patibulũ z suspensus fuit in illo. b Et in laqueum cadat in ipsum. Hoc ẽ expositio ꝑcedentis. c In ipsum:non in alium:quẽ mihi paraverunt:id est non est alia causa ruinę eozũ. Qd melꝰ exprimit alia littera:quę habet/ipso/ neutraliter.i.eoipso cadant: quia mihi laqueũ paraueꝛt. Vel de pęna corporali qua puniri sũt põt legi: Veniat illi laqueus/captiuitatis:quem ignorat/futurũ esse. Unde dñs cõpatiens ciuitati hierusalẽ ꝓpter ꝑ destruẽdę/fleuit sup eã: Lucꝯ.xix.f.et dixit: Quia si cognouisses z tu.i.si cognouisses destructionẽ tuã futurã sicut z ego: fleres z tu sicut z ego. Unde addidit dñs: Et quidem in hac die tua q̃ ad pacẽ tibi :nũc aũt abscondita sunt ab oculis tuis: quia dies veniẽt in te z circũdabunt te inimici tui vallo: z circũdabũt te z coangustabũt te vndiqz:z ad terrã ꝓsternent te. Ecce qd dicit hic: Veniat illi/ciuitati vel populo: laqueꝰ quẽ ignorat: et captio quã abscondit apphendat eum: id est propk hoc qd mihi fecerunt: capiant similiter a tito z vespasiano. Et in laqueũ cadat.s.i laqueũ mortis. In ipsum:id est sicut me interfecerunt.

Moraliter * a apprehendat eũ z in laqueũ cadat in ipsum. Alia littera habet: In calamitatẽ:qd bñ cõpetit pęnę iferni. De cuiꝰ apphensiõe Job.xxvij.d. Apphendet eum quasi aq̃ inopia. Et loquik de diuite q̃ alios facit:z dimittit inopes. Et ideo cadet in ipsum:qz apphẽdet eum quasi aqua inopia: id ẽ abundãter habebit inopiã. d Anima autẽ mea rẽ. Secũda pars: vbi ꝑmissa spe boni z gaudio/enarrat christus q̃malignę erga eũ ęgerunt iudęi. Cõtinuatio. Illi ita fecerũt mihi dicit christus:z ita est de retributiõe eozũ: Anima aũt mea exultabit in dño:licz corpus cõtristari z tribulari videak. Et hoc duplicik /vt loquak verũ. Uno modo de spe resurrectiõis:de qua christus in passiõe gaudebat. Unde supza habitũ est qd dicebat: Propter hoc lętatũ est cor meũ z exultauit lingua mea:insup z caro mea requiescet in spe. Secundo modo põt legi de exultatione/quã semp habuit fruendo. Fuit eñ sil' viator z cõprehensor. Et vtroqz modo põt dici: Anima mea exultabit in dño:et illud quod sequik: e Et delectabik sup salutari suo.i.sup saluatiõe sua facta in resurrectione. f Omnia ossa mea.i.omnes apostoli mei:q̃ dicunk ossa:qz tenuerũt corpus christi in ꝓrute: De quibꝰ supza habitũ est: Dispersa sunt oia ossa mea.s.in passione. Sed postea glutino spũsancti recollecti z cõiuncti/cõfirmauerunt ecclesiã. Uñ Threñ.j.e. De ęclo misit ignẽ in ossibus meis z erudiuit me. Hęc ergo ossa dicit christus/dicent post resurrectionẽ: g Dñe/pak/quis similis tui: h Eripiens.i. qui es:eripiens inopẽ/christũ: i De manu fortiozũ eiꝰ: ꝑm opinionẽ eoꝝ:sed nõ in veritate: Hi fortiores fuerũt pilatus z iudęi: Uñ dicit ei pilatus/ Job.xix.b. Nescis qz potestatẽ habeo crucifigere te/z potestatem habeo dimittere te: k Egenũ z pauperẽ.i.christũ: l A diripientibꝰ eũ: iudęis dure recipiẽtibus eum ad tormẽtũ/A quibꝰ eripuit eũ dñs cũ eum

Moraliter Moraliter/dicit vir iustus: d Anima autẽ mea:quasi dicat:ita male veniet illis supza dictis. Et licz ipsi mali cõtristent carnem:tamẽ/Alia mea exultabit in dño/ in ꝑsenti. Abacuk.iij.d. Ego autẽ in dño gaudebo/ z exultabo in deo iesu salutari meo. Uñ hic bñ sequik: e Et delectabik:nõ in mũdo:sed/sup salutari suo. Eccs.xj.c. Dulce lumẽ z delectabile oculis videre solẽ. Sz mali/nõ delectank in dño:sed in mundo:non in bono/sed in malo: Prouerb.ij.c. Lętank cum malefecerint/z exultãt i rebꝰ pessimis. Job.xxvij.b. Quę est spes hypocritę:aut poterit in omipotẽte delectari: Sup quo dicit Greg'. Esse sine delectatione anima non põt :nã semp vel in ĩfimis delectak /vel in summis. Delectari in dño hypocrita nõ põt:qz mentẽ eius spinę terreni amozis ꝑmũt z pungũt. Uel ꝺ futuro potest legi: vt post retributionẽ malozꝝ quę in ꝑcedenti versu notata est/ponatur hic retributio bonozũ:q̃ in cognitiõe hũanitatis et diuinitatꝭ cõsistit. Uñ Job.xvij.a. Hęc est vita ęterna vt cognoscãt te verũ deum z quẽ misisti iesum christũ. Quę duo tangunk in hoc versu. Per hoc erñ qd dicit: Alia mea exultabit in dño:tãgik diuinitas. Per hoc qd dicit: Delectabik super salutari suo:tangik hũanitas. In hoꝝ aũt cognitione erit gaudiũ et delectatio nostra. Uñ Zach.x.c. Lętabik cor eoꝝ q̃si a vino: z filij eozũ videbũt z lętabunk:z exultabit cor eozum in dño. Sequik: f Omia ossa mea dicent: dñe quis similis tui: Hoc similiter de ꝑsenti põt legi z de futuro.

Ossa aię dicunk:
- Opera fortia. Unde in Ps. Nõ est occultatum os meũ a te qd fecisti in occulto.
- Virtus spũalis. Prouerb.xvj.d. Dulcedo aię sanitas ossium. Glo.i. virtutũ spũaliũ.
- Intentio. Uñ dicit beatus Bern. Ponamꝰ quãdam animę cutẽ/cogitatiões:carnẽ/affectiões: ossa/ intent ionẽ:sic erit in ossis integritate/ aię vita: in carnis corruptiõe/sanitas:in cutis specie/pulchritudo. Interdũ cutis decolorak/cum inutilis cogitatio in corde versatur. Aliqñ caro vulnerak/qñ.s.affectio corrumpik. Nã ossa iustorum illęsa custodiunk.
- Perseuerãtia. Eccli.xxvj.c. Gratia mulieris sedulę siue sensualitatis delectabit virum:id est spiritum:z ossa illꝰ impinguabit. Hęc ergo/omnia ossa dicent:domine quis similis tui: bona opera faciẽdo/z virtutes multiplicando:z rectam intentionẽ habendo:z vsqz in finẽ pseuerando:ostendam q̃ non est similis tui:quia pręter te nihil aliud quęram. Uel sic: Dicent quis similis tui:id est per ea ostendã q̃ pauci sunt tibi similes.i.habẽt similitudinẽ tuã. Bona eñ vita iustozũ ostẽdit dissimilẽ deo esse vitam malorum. Et nota q̃ nõ dicit: Quis habet imaginẽ tuã:sed dicit: Quis similis tui. Omnes eñ tam boni q̃z mali habent dei imaginẽ:sed pauci similitudinẽ: qz imago est in naturalibus:similitudo in gratuitis. Ps. Verũtamẽ in imagine pertransit homo. Prouerb.xv.b. Cor stultozꝝ dissimile. Sed siẽ dicit Eccs.j.d. Stultozꝝ infinitus est numerus: Et ideo bene põt dici: Quis similis tui:q̃si pauci. Sz ifiniti dissimiles. Uñ There.xxiij.b. Factus est cursus eozum malus/z fortitudo dissimilis. Quis q̃ similis tui: in bonitate: Nullꝰ re: sed multi desiderio. Esa.xiiij.d. Ascendã i ęclum/ similis ero altissimo. Uel/ Quis similis/sapiẽtia: Nullꝰ vere:sed aliquis ficte. Eccli.xxviij.a. Dedisti cor tuũ quasi cor dei. Uel Quis similis/bonitate: Nullꝰ essentia/rari imitatiõe. Tamẽ apostolꝰ monet Eph.v.a. Estote imitatores dei sicut filij charissimi. Uel de futuro põt legi: f Omnia ossa mea dicẽt: domine quis similis tui:id est tota virtute mea te laudabo et admirabor: ꝑm illud qd ꝓmissum est p Esa.lx.a. Tũc videbis z afflues et mirabik et dilatabik cor tuum. Et vere nullꝰ est tibi similis: Quia tu es/ h Eripiens inopẽ de manu fortiozũ eius. Unde Job.v.c. Pozro saluum faciet egenũ a gladio oris eozum: z de manu violẽti pauperem. k Egenũ et pauperẽ a diripientibus eũ. Fortiores z diripientes sũt dęmones: vt pręhabitum est. Deus eripit/z diabolus diripit. Uñ Matth.xij.c. Et qui non congregat mecũ dispergit: id est ad diuersa spargit et rapit hominẽ. Augustinꝰ. Ab vno aduersꝰ multa euanui. Inops prope dicik qui nihil habet/qui est sine ope z opibus. Pauper

* cui nõ sufficit

Ps.15. Ps.21. Ps.58. Ps.138.

a apphendat eum: z i laqueũ
b cadat in ipsum. Anima autem mea exultabit in domino: z delectabik sup salutari
f suo. Oia ossa mea dicẽt: dñe
b mine q̃s similis tui: Eripiens
i inopẽ de manu fortiozũ eiꝰ:
k egenũ z pauperẽ a diripien-

Al. teos
Al. tmuscipula incidũt in ipsa
Al. tipso
Al. teꝰ
Al. tibi
Al. teruens
Al. trapiens
Ossa aie dicũt multipliciter
Quis dicatur inops pauper et egenus

Allegorice Ps.17. dñs cũ eum suscitauit. Unde supra dixit christus ad patrẽ: Eri/
pies me de cõtradictionib⁹ populi: cõstitues me in caput gen/
tiũ. Et dicit hic christus inops ⁊ paup ⁊ egenus. Inops fuit
.i. sine opib⁹/supflua nõ querẽs: paup/necessaria nõ retinẽs.
Aliter christus dicitur ipse pauper egenus Sed qz quidã sunt q̃ de ꝓpria facultate/nec supflua/nec etiaz
necessaria habẽt: tñ ab
alijs sufficiẽt ꝓcurãt:
ne b credat in christo
fuisse: etiã egenus vo/
cat. i. egens. Vel sic:
a tib⁹ eũ. ⁊ Surgẽtes testes iniq:
Oia ossa mea dicẽt. Hoc nõ mutat. Dñe/christe: q̃s si/
milis tui: Hoc dicebãt apli in se admirando/⁊ alijs p̃dicã/
do altitudinẽ tã patris: vt sup dictũ ẽ: q̃ filij: sic patebit hic:
Aliter Eripiens inopẽ. Vel sic: Tui q̃ es/eripiẽs inopẽ. i. ho/
minẽ vel gen⁹ hũanũ: De manu fortiorum ei⁹. s. demo/
nũ: q̃ sũt fortiores q̃ hõ. Unde Job. xl. d. Non est potestas sup
terrã q̃ ei valeat cõpari. i. diabolo. Luc. xi. c. Cũ fortis arma
tus custodit atriũ suũ: in pace sunt ea q̃ possidet. Item ossa chri/
Proprietates tũ omis re, ligiosi alij dicunt sti vl ecclie dicunt viri religiosi. Ossa enim ferũt carnẽ corpis:
sic religiosi peccator infirmitatẽ. Ro. xv. a. Debem⁹ nos fir/
miores imbecillitatẽ infirmor supportare. j. Reg. xv. f. Mũc
quso/porta peccatũ meũ. Item ossa diu durãt: sic religiosi diu
viuũt/ad litterã: vita naturę/⁊ vita gratię. Esa. xxxviij. d. Ui/
uẽs viuẽs ipse cõfitebit. Eccech. xviij. c. Qui custodierit iudi/
cia mea vt faciat ꝓitatẽ/ hic iust⁹ ẽ: vita viuet. Item ossa nõ ha
bent sensum: sic religiosi sine sensu sunt: qz mortui. Col. iij. a.
Mortui estis ⁊ vita vestra abscondita est cum christo in deo.
Item ossa plena sunt medullis: sic religiosi pinguedine chari/
tatis ⁊ deuotionis. Hiere. xxxj. c. Inebriabo aias sacerdotũ
Ps.65. pinguedine. Ps. Holocausta medullata offerã tibi. Item ossa
candida sũt: sic religiosi intus ⁊ extra. Intus/ p bonã cõscien/
tiã: extra p bonã famã. Threñ. iiij. b. Cãdidiores naçarei eius
niue. Item ossa fortia sũt: sic religiosi ad onera pẽnitẽtię ⁊ re/
ligionis portãda. Gen. xlix. c. Isachar asinus fortis accubãs
inter terminos: vidit requiẽ q̃ esset bona/⁊ terrã q̃ optima: ⁊
supposuit humerũ suũ ad portãdũ. Item ossa nõ possũt flecti/
nec religiosi a regula sua. ij. Reg. xiiij. d. Sic angel⁹ dñi/sic ẽ
dñs me⁹ rex: vt nec bñdictiõe nec maledictiõe flectat. Item ossa
abscõdita sunt i carne: sic religiosi i claustro. Esa. xxxij. a. Erit
sic vir q̃ a vento abscõdit. Iuxta qd dicit Hiero⁹. Si mona/
chus cupis esse/vt diceris: q̃d facis in vrbib⁹: Item ossa neruis
sunt ad inuicẽ colligata: sic religiosi duplici vinculo sunt liga/
ti. i. pacis ⁊ charitatis. De ꝑmo/Eph. iiij. a. Solliciti seruare
vnitatẽ spũs in vinculo pacis. De secũdo/Col. iij. c. Sup oia
charitatẽ habete/q̃ est vinculũ pfectiõis. Propt has nouẽ p/
prietates ossiũ dicũt viri religiosi ossa. Unde ꝓsus: Ossa ferũt/
durãt/sine sẽsu/plena medullis. Cãdida/fortia/nescia flecti/te/
cta/ligata. Et hęc ossa dicũt: Dñe q̃s silis tui/int nos: q. d.
nul⁹. Exo. xv. b. Quis silis tui in fortib⁹ dñe: q̃s silis tui ma/
gnificus in sanctitate/terribilis atq̃ laudabilis ⁊ faciẽs mirabi
Ps.17. lia: De ista ereptiõe habitũ ẽ. s. in Ps. Eripuit me de inimi
cis meis fortissimis. Et Hiere. xxxj. b. Redemit dñs iacob et
liberauit eũ de manu potẽtiozis. Egenũ ⁊ pauperẽ. i. ho/
minẽ/vel gen⁹ hũanũ. A diripiẽtib⁹ eũ. i. dire rapiẽtib⁹ ad
infernũ. Quõ aũt gen⁹ hũanũ dicat inops ⁊ egenũ ⁊ pauper/
habet in Glo. videlicet: qz dicit/Inops: quia mortale. Ege/
num: quia in sudore vultus sui querit panẽ. Pauper: quia de
pura sapientia eiectum/tenuem et umbratilem sapientiam ha
bet. Vel potest dici sic: Inops/q̃tum ad hoc q̃ primus ho/
mo spoliatus fuit gratuitis. Egenum/ quia vulneratus fuit
in naturalibus. Pauper: quia eiectus de paradiso / miserię
fuit expositus.

Doraliter * cui nõ sufficit qd̃ habet. Egen⁹/qui ab alijs querit mẽdi/
cando qd̃ habet. Moraliter: Inops est/qui caret gratia
et ꝓtute. Pauper: qui imperfectus est. Egen⁹: qui charitatẽ hz
⁊ attribuit creatori. Et oẽs istos eripit dñs de manu diaboli.

Allegorice de christo a Surgẽtes testes. In trib⁹ p̃cedẽtib⁹ versib⁹ p̃misit p/
phęta in pſona christi de spe boni ⁊ gaudio: Hic incipit osten/
dere q̃malignę ꝓtra eũ fecerunt iudęi. Unde dicit Surgẽtes:
ad litterã: testes; iudęi/falsum dicẽtes testimoniũ: De quib⁹
Matth. xxvj. f. Cũ multi falsi testes accessissent ⁊c. c Jn/
terrogabãt me quę ignorabã/⁊ eis videbat: eo q̃ non
respondebat christ⁹. Unde Matth. xxvj. f. Nihil rñdes ad ea
q̃ ipsi aduersum te testificant? Jesus aũt tacebat. Sciendũ q̃
quidã surgũt bñ. s. pęnitẽdo. Unde ad Eph. v. d. Surge q̃ dor/
mis/et exurge a mor/
tuis et illuminabit te
christus. Quidã autẽ
surgũt male: videlicet
vt malũ operẽt. Unde
b q̃ ignorabã interrogabãt me:
Exo. xxxij. b. Sedit ꝓpl⁹ mãducare et bibere/⁊ surrexerũt lude
re. Sũt testes veritatis: de quib⁹ Act. j. a. Et eritis mihi te/ Testes veri et falsi
stes in hierlim ⁊ in omi iudęa ⁊ samaria ⁊ vsq̃ ad vltimũ trę.
Sũt ⁊ testes mẽdacij: vt hic: q̃ bñ dicũt/iniqui: qz ꝗ ęqtatẽ
testimoniũ phibẽt. Sz sicut dr̃ Prouerb. xix. b. Testis falsus
non erit impunit⁹. b Quę ignorabã. Triplicit dr̃ de⁹ Ignorare dicit de⁹ tripliciter
ignorare. s. q̃tũ ad opinionẽ maloz: vt supra dictũ est. Item
p experientiã. Unde. ij. Cor. v. d. Eũ qui nõ nouerat peccatũ
ꝓ nobis peccatũ fecit deus/vt nos efficeremur iustitia dei in
in ipso. j. Pet. ij. d. Qui pctm̃ nõ fecit/nec inuẽt⁹ ẽ dol⁹ i ore
eⁱ⁹. Hęc. s. pctã q̃ ignorabat christ⁹/ inkrogabãt ab eo: dũ eũ
affligebãt q̃si peccatorẽ. Sap. ij. d. Cõtumelia ⁊ tormẽto inꝛ/
rogem⁹ eũ vt sciam⁹ reuerẽtiã illi⁹ ⁊ ꝓbem⁹ patiẽtiã eⁱ⁹: mor
te turpissima ꝓdẽnem⁹ illũ. Item dicit ignorare. i. nõ approba/
re. Unde Matth. vij. d. Munq̃ noui vos. Item dicit igno/
rare/quę nõ facit nos scire. Unde Marci. xiij. d. De die au/
tem illa nemo scit/neq̃ angeli in cęlo/neq̃ filius nisi pater.
c Retribuebãt mihi
Moraliter: Põt modo dicere christ⁹: a Surgentes Moraliter Testis equ⁹ et testis iniqu⁹
testes iniqui ⁊c. Equus testis est: cui⁹ vita ⁊ verba ęqua
libra sibi respõdent. Iniqu⁹ testis est: cui⁹ verba sunt grana:
⁊ vita palea. i. qui bona dicit ⁊ mala facit. Titũ. j. d. Cõfitenꝛ
se nosse deũ: factis aũt negãt. Sed dicit Prouer. xix. b. Te/
stis falsus non erit impunit⁹. Testes q̃ iniqui generaliter sunt
mali christiani: sz specialiẽ mali clerici: ⁊ speciali⁹ mali theolo/
gi: specialissime mali p̃dicatores/mali p̃lati/⁊ mali doctores:
q̃ debẽt eẽ testes christi vita ⁊ doctrina. Unde Esa. xliij. b. Nõ/
ne vos estis testes mei dicit dominus? Sed hi testes iniqui
modo sunt surgentes in agro domini: sicut çiçania inter triti/
cum: De quibus Matth. xiij. d. Domine nonne bonum se/
men seminasti in agro tuo? Unde ergo habes çiçania? Dñs
seminauit bonum semen. s. apl⁹os/ martyres: ⁊ alios sanctos
pres: sed mõ surgunt in agro dñi. i. in ecclia ista çiçania. i. isti
falsi testes: de q̃b⁹ dicit christ⁹: Surgentes testes iniq: q̃
ignorabã interrogabant me. i. tpales diuitias/delitias
⁊ honores: q̃ oia christus ignorauit ⁊ p expientiã ⁊ p appro/
bationẽ: qz nec illa habuit: nec illa approbauit. Hęc aũt inter/
rogant dñm. i. petunt ⁊ cupiũt sibi ab eo dari/tã cleri q̃ laici/
tã subditi q̃ prelati: ꝗm illud Hiere. vj. c. A minore vsq̃ ad
maiorẽ oẽs auaricię studẽt. Ps. Filij hominũ vsq̃quo grauꝛ Ps.4.
corde: vt q̃d diligitis vanitatẽ ⁊ q̃ritis mendaciũ. i. tpalia ista
quę vanitas ⁊ mẽdaciũ sunt: vt supra dictũ est. De his falsis
⁊ iniq̃s testibus dicit beatus Bern̄. Ministri christi sunt/ et
seruiũt antichristo: honorati incedunt de bonis dñi/qui dño
honorẽ nõ ferũt. Unde is quẽ quotidie vides meretrix⁹ nitor:
histrionicus habitus: regius apparat⁹: inde aurũ in frenis: in
sellis: i calcarib⁹: ⁊ plus calcaria q̃ altaria fulgẽt: Inde mẽsę
splendidę ⁊ cibis ⁊ cyphis: inde comesationes ⁊ ebrietates: in/
de cithara ⁊ lyra ⁊ tibia: inde redũdantia torcularia ⁊ pmptu Ps.143.
aria plena eructantia ex hoc in illud: inde dolia pigmentaria:
inde referta marsupia: Pro huiusmodi volũt esse ⁊ sunt eccle
siarũ p̃positi ⁊ decani/episcopi ⁊ archiepiscopi: Sz q̃d dicit
Amos. vj. a. Uę vobis qui opulẽti estis in sion. i. in ecclesia:
qui ꝓfiditis in mõte samarię. i. in ecclesiastica dignitate: opti/
mates capita ꝓpl⁹or/ingredientes põpatice domũ isrl⁹: qui dor
mitis i lectis eburneis/⁊ comeditis agnũ de grege/⁊ vitulos
de medio armenti: bibentes vinũ in phialis/⁊ optimo vnguẽ
to deliburi: ⁊ nihil patiebant super ꝓtritione ioseph. i. christi.
Ecce q̃ quę ignorat deus/ipsi interrogant ⁊ querũt. Sed si
de⁹ dat eis: nũquid nõ sunt ingrati? Sunt vtiq̃. Unde addit:

Allegorice a Retribuebāt mihi mala: psecutiōis/ligationis/ꝓspui/tionis/illusionis: ⁊ multorū aliorū q̄ in passione ꝓcurrerūt: et tandez ignominiosam mortē. b Pro bonis/pluribꝰ. Vñ Job.x.f. Multa bona opa ostēdi vobis ex patre meo ꝓpter qō hoꝝ me lapidatis. c Sterilitatē animę meę. i. mihi hoī. Et ponit pars ꝓ toto: Dicebant enim eum inutilē esse et etiā noxiū. Vñ dicebāt: qz dęmoniū habes.

Job.8.f.

Al. †induebā me

Moraliter Al. †Et

a Retribuebāt b mihi mala prō c bonis: sterilitatē animę meę. d Egō autē cūm mihi molesti e essēt: f †induebar cilicio. †Hū g miliabā i ieiunio aiaz meā: et h oratio mea i †sinū meo cōuer i tet. †Quasi ꝓ primū ⁊ q̄si fratz k nostrū †sic cōplacebā †q̄si l lū m gēs ⁊ cōtristat' n sic hūiliabar. o Et aduersum me ęlętati sunt: p

Moraliter: d Ego aūt cum mihi molesti essent. Hoc dicit vir iustus/⁊ sic facere debet/quādo molesti sunt ei inimici. s. caro/mūdus/dęmones ꝓ importunitatē tēptatiōnū. f Induebar cilicio. Ponit hic tria remedia cōtra molestiā illoꝝ triū. s. macerationē carnis/cōtra vitiū ipsū carnis: orationē ꝓtra diabolū: misericordiā cōtra mundū. Sed qz vitiū carnis mōstrū est/habēs duo capita: scz luxuriā ⁊ gulā: Ido ꝝ luxuriā ꝓmo dicit: Induebar cilicio. Hiero°. Cinis ⁊ ciliciū/arma sūt pęnitētiū. Geñ. xxxix.b. Vlier molesta erat adolescēti: Et ille reliq̄t palliū i manu illiꝰ: ⁊ egressꝰ foras/fugit. Per palliū significat ꝓciositas ⁊ mollicies vestis: ꝓ quā mulier/ad ſraz: vel caro apprehēdit hoīem vt dormiat secū. Sz q̄ relinq̄t mollicie vestū/⁊ sumit ciliciū ⁊ aspas ⁊ viles vestes/pōt euadere ꝗ vitiū. Cōtra gulā dicit: g Hūiliabā in ieiunio animā meā. Et notabiliter dicit: Hūiliabā in ieiunio: qz multi de ieiunio supbiunt. Vñ Esa. vij.b. Caput syrię damascus, Damascꝰ interptat bibēs sanguinē: ⁊ significat ieiuniū: qō ad litterā/bibit ⁊ ānihilat sanguinē ⁊ carnē ieiunātiū. Et est caput syrię: q̄ interptat sublimis. i. occasio supbię ⁊ ꝓncipiū in multis/q̄ sunt ieiunātes homibꝰ/⁊ nō deo: Sic dicit Matth. vj.b. Cū ieiunatis nolite fieri sicut hypocritę tristes: Exterminat enī facies suas vt videant hoībꝰ ieiunātes. Sic ieiunāt hypocritę: q̄ ieiunāt nō deo nec aię suę: sed ꝓpter famę ⁊c. Et alij ieiunāt carni suę: vt medici. Alij ieiunāt marsupio: vt auari. Alij aię suę: vt viri iusti. Vñ versus: Ieiunat iustꝰ/medicꝰ/simula tor/auarꝰ. Spūi/carni/famę/studio retinēdi. Cōtra tēptatiōes diaboli/q̄ ꝓpę st ō supbia/dicit: h Et oratio mea i sinu meo cōuertet. Vñ dicit Glo. sup illud Marci. ix.d. Hoc genꝰ demonij i nullo pōt eijci nisi i orōne ⁊ ieiunio. Nō sanat oculū qō sanat calcaneū: Orātiōe sanāt pestes mētis: ieiunio passiōes corpis. Cū aūt dicit: i In sinu meo cōuertet: modū orādi ī sinuat quē dnīs tradidit/Matth. vj.a. Tu aūt cū orauerīs/intra in cubiculū tuū: ⁊ clauso ostio/ora patrē tuū. Sinū q̄ dicit secretū ꝓsciētię: vbi orādū ē: qz ibi ōio cito exaudit: qz ibi est deꝰ. Ro. x.b. Prope est ꝓbū i ore tuo et in corde tuo. Sequit de misericordia cōtra auariciā ⁊ duriciā mūdanoꝝ. k Quasi primū ⁊ quasi fratrē nostrū: supple amans ⁊ habēs quēlibet: ⁊ ei vt fratri meo cōmunicās. l Sic cōplacebā. i. simul deo ⁊ hoībꝰ placebā. Pietas enī ad oia vtilis est: vt dicit aplus. j. Timoth. iiij.c. Vñ de illo miti ⁊ mansueto ꝗlato. s. moyse dicit Eccl. xlv.a. Dilectus deo ⁊ hoībꝰ moyses: cuiꝰ memoria in bñdictione ē. Quia a deo ⁊ hoībꝰ bñdicit hō misericors: ꝗ est: Sic cōplacebā. Ad hoc nos monet aplus Ro. xv.a. Unusquisq̄ vestrū ꝓximo suo placeat in bonū. s. in bonū qō ei facit. Vñ imediate ante dicit aplus: Debemꝰ nos firmiores imbecillitatē infirmoꝝ sustinere/⁊ nō nobis placere. Pietas aūt nō solū subuenit: sz vbi aliter subuenire nō pōt/cōpatit. Vñ de cōpassiōe subiūgit: m Quasi lugēs/corpe. n Et ꝓtristatus/spū. o Sic hūiliabar. i. condescendebā ⁊ cōpatiebar miserl. Vñ alia lra habet: Incuruabar. De hac cōpassiōe ij. Corl. xi.g. Quis infirmatur: et ego non infirmor? Quis scādalizat/⁊ ego nō vror? Esa. xxij.b. Recedite a me: amare flebo: nolite incūbere vt cōsolemini me sup vastitate filię ꝓpli mei. Incuruatus erat ⁊ cōdescēderat q̄ dicebat: Nolite incūbere vt cōsolemī me. p Et aduersū me ęlętati sūt. Superi° ostēdit ꝓpha quō ꝝ tres hostes armauit se vir iustꝰ tripli ci virtute: hic aūt ꝓsequit/ostēdens quō in pugna inuadunt eū hostes. Vñ dicit: Et aduersum me ęlętati sunt. i. ęlętāter cōgressi sūt: Sicut ꝓsuetudo est in bellis/q̄ in cōgressu clamāt ⁊ tympaniçant vt hostes cōtrarij obstupescāt. Et sic ad litterā facit festā ⁊ ludos mūdꝰ ⁊ caro: ⁊ diabolꝰ cū eis aduersus iustos: vt eos sibi faciāt ꝓsentire. Threñ. j.g. Oēs inimici mei audierunt malū meum: ęlętati sunt: venerunt hostes. s.

Moraliter

Al. †sinū meū

Al. † Sicut sicut ita tamq̄

Job.19.a

Philip.2.a.

Et cōuenerūt

Et cōuenerūt

a ¶ Et cõuenerũt. Matth.xxvj.a. Tũc cõgregati sunt pn/cipes sacerdotũ ⁊ seniores populi: ⁊ cõsilium fecerũt vt iesum dolo tenerẽt ⁊ occiderẽt. Tertiũ est flagellatio. Unde sequit:
Ps.128. b ¶ Cõgregata sunt sup me flagella. Ps. Supra dor/sum meũ fabricauerũt peccatores. Quartũ est: qr eũ ignoran tẽ reputauerũt. Unde subiũgit: c ¶ Et ignorauí. i. ad modũ ignorãtis me habui: ⁊ etiã reputatus fui. Quintũ fuit schisma. Uñ sequit:
d ¶ Dissipati sunt: id est p schisma diuisi. Joh.ix.c. Dicebãt ex pharisęis quidã: Nõ ẽ hõ a deo q̃ sabba/tũ nõ custodit. Alij dicebãt: Quõ põt hõ pctõr hęc signa fa/cere: Et schisma erat inꝯ eos. Al' de pęna pcti põt legi: Dis/sipati sũt. i. p diuersa loca diuisi p titũ ⁊ vespasianũ. Sextũ fuit eor obstinatio. Uñ addit: e ¶ Nec cõpũcti: licz sic dissi/pati: vt dictũ ẽ. Uñ stephan⁹ arguit eos/Act. vij.f. Dura cer/uice ⁊ incircũcisi corde. Septimũ fuit eor dolositas. Uñ sub/iũgit: f ¶ Tẽptauerũt me. Matth.xxvj.b. Quid me tẽptatʒ hypocrite: Matth.xxvij.e. Si filⁿ dei es descen/de de cruce. Octauũ fuit derisio eorũ. Uñ dic: g ¶ Subsannauerũt me. Sz vt ondat magnã eẽ ⁊ frequẽtẽ: addit: h ¶ Subsam/natiõe. q.d. frequent subsãnauerũt. Threñ.iij.b. Facⁿ sũ in derisũ oi pl'o meo: cãticũ eor tota die. Nonũ fuit crudelitas eor: de qua dicit: i ¶ Frenduerũt sup me: more ferarum. k ¶ Dentib⁹ suis. Dentiũ collisiõe ſeuiciã cordis exp̃mebãt: sicut ꝗ stephanũ: Act. vij.g. vbi dicit/q̃ stridebãt dentibus in eũ. Postea petit christⁿ liberari ab eis in resurrectiõe. Uñ di/cit: l ¶ Domine ꝛc. q.d. Illi ita: sed tu/o/domine pater: m ¶ Uñ respicies/me ab ipsis liberãdo. n ¶ Restitue ani mã meã/corpi/in resurrectiõe: o ¶ A malignitate eor: suple liberatã. Et erue p ¶ A leonib⁹. i. iudęis et diabolo: q ¶ Unicã meã. s. animã. Uel/Unicã. i. carnẽ/q̃ fuit vnica: id est sola cõcepta sine omi peccato. Uel/Unicã. i. ecclesiã. Cant[.vj.c. Una est columba mea.

a ⁊ cõuenerunt: cõgregata sũt
c ⁊ sup me flagella ⁊ ignorauí.
d ⁊ Dissipati sũt nec cõpuncti:
e ⁊ tẽptauerũt me ⁊ subsãmna/
f uerũt me subsãmnatiõe: frẽn/
k duerunt super me dẽntibus

l m n o p q r s t v x y
suis. Domine quãdõ respi/cies: restitue animam meã ⁊ a mãlignitate eorũ / a leoni/bus vnicãm meam. Cõfi/tebor tibi ⁊ i ecclesia mãgna: in põpulo grãui laudabo te.

Al. ⁊in Al. ⁊ignorauerunt
l. ⁊ Dissolutí ⁊ deriserunt
m. ⁊ struãs/
n. ⁊

Multa enim loquela tẽptabit te: et si nõ possũt hoies tẽptãdo seducere/tũc deridẽt eũ. Uñ addit: g ¶ Subsannauerũt me subsannatiõe. Job.xij.a. Deridet iusti simplicitas. Eccli.xxxiij.c. Nõ sũt bũplacitę subsannatiões iiustor. Et si sic nõ possũt supare: trascũt ⁊ minant. Uñ sequit: i ¶ Frẽ duerũt sup me dẽ/tibus suis. Threñ. ij.e. Aperuerũt super me os suũ oẽs inimici tui: sibilauerũt ⁊ fren/duerũt dentib⁹ suis/et dixerũt: deuorabim⁹. Al. ⁊tab astutij⁹
Sed in his omib⁹ de/bet dicere vir iustus il lud qõ sequit: i ¶ Do Al. ⁊dñe
mine qñ respicies/ oculo misericordię. Est enim respect⁹ misericordię dei: de quo h ⁊ sup̃: Oculi dñi sup iustos. Et respect⁹ iusticię dei: de quo Ps.33.
Exo.xiiij.f. Respicẽs dñs sup castra ęgyptiorũ p columnã ignis ⁊ nubis/⁊ interfecit exercitũ eor. Domine/ergo/qñ respicies/ me/oculo misericordię ad liberandum: et hostes meos/oculo iusticię ad hũiliãdũ: Simile Abacuk.j.a. Usq̃ q̃ vociferabor ad te vim patiẽs: Job.xxx.c. Sto ⁊ nõ respi/cis me/mutatus es mihi in crudelẽ. n ¶ Restitue animã meã/in locũ suũ/qui deus est: vt dicit Dionysi⁹. Uñ Eccls. x.a. Si spũs potestatẽ habẽtis ascẽderit sup te/locũ tuum ne dimiseris: o ¶ A malignitate eorũ. i. libera eam ab oc/culta temptatiõe. p ¶ A leonibus vnicã meã. i. a mani/festa temptatiõe libera animã meã. Uel p malignitatẽ/intelli/git temptatio facta p hoies malignos. Per leones/itelligunt dęmones. j. Pet.v.b. Aduersarius vester tanq̃ leo rugiens circũit/quęrens quẽ deuorẽt: r ¶ Cõfitebor. Tertia pars Allegorice
vbi agit de fructu passionis/qui est laus ⁊ confessio fidelium. Dicit ergo christus postea q̃ petijt resurrectionẽ: ibi: Resti/tue ꝛc. Cõfitebor/cum restitueris. Cõfitebor inq̃ tibi/ dñe pater cõfessione laudis. Et vbi: s ¶ In ecclesia ma/gna: non in synagoga. Et dicit ecclesia magna/esse nu/mero: qr de omnib⁹ gentibus collecta. Itẽ merito. Itẽ spa/tio locorũ. Itẽ dignitate. Itẽ fortitudine. Uñ Cant[.vj.d. dicit: Terribilis vt castrorũ acies ordinata. De magnitudie eius dicit Esaię.liij.a. Dilata locũ tentorij tui: et pelles ta/bernaculorũ extende: ne parcas. Ostẽdit aũt per quos lauda/bit/cum subiũgit: v ¶ In populo graui: id est cõstanti et nõ cedenti omni vento doctrinę vel temptatiõis/videlicet in aplis ⁊ alijs fidelib⁹: Laudabo te. Postea petit christus vt intẽtio ⁊ votũ inimicorũ suorũ. s. iudęorũ frustrek. Uñ dicit:

✻ Nõ supgaudeãt

r ¶ Cõfitebor ꝛc. Moraliter/dicit vir iust⁹ ⁊ p̃cipue vir re/ligiosus: Cõfitebor tibi: cõfessiõe laudis. Moraliter
Officiũ enim reli/giosi ẽ laudare deũ. s ¶ In ecclia. Religio dr ecclia: qr ẽ cõ/gregatio fidelũ. t ¶ Magna: qr dr eẽ lõga p pseuerãtiã: lata p charitatẽ: alta p vitę p̃rogatiuã: firmit fũdata in pauptate. v ¶ In pplo graui. i. in pgregatiõe sctõr virorũ. y ¶ Lau/dabo te: nõ me: nõ homies mũdanos/vt solet fieri ĩ sęculo/ vbi laudat pctõr ĩ desiderio aię suę: ⁊ iniqu⁹ bũdicit: vt dr in Ps.9.
Ps. x ¶ Graui. i. stabili. De q̃ grauitate/Job.xxviij.d. Qui fecit vẽtis pond⁹. Nota q̃ duo metalla ĝuissima sũt. s. aurũ ⁊ plũbũ. In sanctis ẽ aurea ĝuitas: ĩ malis ẽ plũbea. De p̃ma grauitate. ij. Cor[.x.c. Eplę inquiũt graues sũt ⁊ fortes. Et vere: qr ĩ ipsis multũ ẽ de ĝuitate auri. i. saplẽtię cęlestis. Ad hãc grauitatẽ monet Aug⁹. dicẽs: In ĩcessu/statu/habitu/in oib⁹ moribⁿ vtis nihil fiat qõ cuiusq̃ offendat aspectũ: sed qõ vestrã deceat sanctitatẽ. De plũbea ĝuitate. Esa.j.a. Uę gẽ/ti peccatrici: pl'o graui iniq̃tate. Et in Ps. Filij hoim vsq̃q̃ Ps.4.
graui corde: vt q̃d diligit/ vanitatẽ ⁊ q̃ritis mẽdaciũ. i. tpalia. Põt etiã exponi anagogice. r ¶ Cõfitebor tibi in ecclia Anagogice
magna. i. in ecclia triũphãte: vbi erit indeficiẽs cõfessio lau/dis. Quę dr magna: dignitate/duratiõe/mlitudine: De q̃ magnitudine: Baruch.iij.c. O israel q̃ magna est dom⁹ dei ⁊ ingẽs locⁿ possessiõis eius. Job.xiiij.a. In domo pr̃is mei mansiões multę sunt. Primã autẽ expositionẽ psequamur.

✻ Nõ sup gaudeãt

Allegorice ✠ a ¶ Nō supgaudeant mihi: iudęi/nomē meū delēdo. Gauisi quippe sūt in morte dñi: ſz supgauisi essēt si nō surrexisset. Et ostēdit se digne debere exaudiri vt frustrenť ab hoc malo desiderio. Et hoc ꝓpter multiplex peccatū eorū. Primū est peccatū opis cōtra deū. Unde dicit: b ¶ Qui aduersanť mihi inique. i. q̄ p/sequunť me non iuste/ sed iniquę. Ps. Inimici persecuti sunt me. Secundū peccatū est volūtatis. Uñ addit: d ¶ Qui oderūt me gratis. q.d. non me/rui vt mę odio habe/rent: sed bona feci eis/ vñ me diligere ⁊ grās referre deberent. Sed/ gratis. i. ꝓ gratijs illis. i. loco gratiarū/ oderunt me. Uñ ipse dicit Job. xv. d. Si opa non fecissem in eis q̄ nemo alij fecit/ peccatū nō haberent: nūc aūt ⁊ viderūt ⁊ oderūt me ⁊ patrē meū: Sed vt impleat sermo q̄ ī lege eorū scriptus est: Odio habuerūt me gratis. Tertiū est peccatū ꝓditiōis: de q̄ dicit: e ¶ Et annuūt oculis. i. nutrib⁹ ⁊ signis alios inuitāt ad me ꝓsequēdū ⁊ tēptandū. Uel/ Annuūt. i. assentiūt/ oculis tñ/ cū mente cōtradicāt. Et hoc oñdit illud q̄ sequit: vbi notat quartū peccatū. s. simulatiōis. Uñ dicit: g ¶ Qui mihi quidē pacifice loquebanť. Matth. xxij. b. Magister scim⁹ q: verax es/ ⁊ viā dei in veritate doces ⁊c. Ecce q̄ pacifice loquebanť/ ⁊ tñ simulatorie: q: secū adduxerūt herodianos vt eū caperēt in sermone: Matth. xxij. b. Quintū peccatū est iracūdia: Sextū machinatio dolosa: de quibus dicit: h ¶ Et in iracūdia terrę loquētes/ dolos cogitabāt. Q̄d sic debet legi: Uere pacifice loquebāt/ ⁊ tñ sic loquētes/ cogitabant dolos: quō me caperēt ī sermone. Et hoc/ in iracūdia terrę. i. ꝓ terrenis habita. s. ne amitterēt locum et gentē: vt dicit Job. xj. f. Threñ. iij. g. Labia insurgētiū ī me dñe/ ⁊ meditationes eorū aduersum me tota die. Septimū est peccatū inclamatiōis cōtra dñm: de quo sequit: i ¶ Et dilatauerūt sup me os suū: clamātes: crucifige: Matth. xxvij c. Esa. v. b. Expectaui vt faceret iudiciū: ⁊ ecce clamor. Octauū est peccatū vani gaudij: visa pęna ⁊ morte christi. Uñ addit: k ¶ Direrunt: lętāter. l ¶ Euge euge. i. bñ est nobis. m ¶ Uiderūt oculi nr̄i: id q̄d videre volebam⁹ de christo. Euge: interiectio est exclamatoria: et q̄ñq̄ sumit cōgratulatiue: q̄ñq̄ irrisorie: q̄ñq̄ hortatiue. Et ī quolibet sēsu pōt hic accipi: q: ⁊ ꝓgratulabanť sibi in pęna dñi: ⁊ eū irridebāt: et se inuicē cōtra eū hortabanť. Uñ ꝓncipes sacerdotū ⁊ seniores ꝓuaserūt ꝓlo vt peterēt barrabā/ iesū ꝓo ꝑderēt. Enumeratis pctis ĩimicorū/ petit retribui tā sibi ꝓ patiētia/ q̄ illis ꝓ nequicia. Unde addit: n ¶ Uidisti dñe/ pater. Nō dicit q̄d/ ꝓpt noticiā ⁊ euidentiā rei. Euidēs est eñ patiētia christi/ ⁊ nequicia iudęorū. Et alibi explanat. s. Threñ. iij. g. Uidisti dñe iniq̄tatē eorū. Hiere. xij. a. Tu dñe nosti me/ vidisti me/ ⁊ probasti cor meū tecū. Et q: vidisti: o ¶ Ne sileas. i. ne dissimules: ſz cito da sententiā contra illos. Ps. Ne sileas a me ne quando taceas a me. Et nō solum eis retribuas/ sed ⁊ mihi: ꝓhortando me in passione: ⁊ faciendo me resurgere. Hoc est quod sequit ✠ Domine/ pater

Multiplex peccatum

Al. ¶ insultent Ps. 118.

Al. ¶ tānuentes

Al. ¶ insuper iram dolose

Matth. 27. b.

Ps. 27.

Moraliter ✠ a ¶ Nō supgaudeant mihi: dicit vir iustus ⁊ religiosus: b ¶ Qui aduersanť mihi inique. i. dęmones ⁊ mūdani hoies volētes me retrahere a bono ꝓposito. q.d. gauisi sūt dū me in sęculo ī diuitijs ⁊ pctis videret. Sz nūc nō supgaudeāt videntes me retro aspicere/ ⁊ a bono ꝓposito resilire. Ps. Qui tribulāt me exultabūt si mot⁹ fuero ⁊c. Ille mouet a loco suo q̄ resilit a ꝓposito bono. c ¶ Inique. Iniq̄ aduersanť carnales amici/ q̄ volūt hominē impedire ne euadat gladiū hostis: ⁊ ne ꝓperet ad regnū cęli. Uñ dicit Hiero⁹. Hostis tenet gladiū vt me perimat: ⁊ ego de matris lachrymis cogitabo. Itē idē Hiero⁹. Licz paruul⁹ a collo depēdeat nepos: licz sparso crine ⁊ scissis vestib⁹ vbera q̄b⁹ te lactauit tibi mat̄ ostēdat: licz pater in limine iaceat: pcalcatū pge patrē: pcalcatā pge matrē: ⁊ siccis oculis ad vexillū crucis euola: solū pieta

Al. ¶ in

Contra diffidētes religiōsi apostolū et eos cōsentiētes

Jaco. 5. d.

Matth. 10. d.

Ps. 51.

tis gen⁹ est in hac re esse crudelē. Et ꝑ est q̄d sequi: d ¶ Qui oderūt me gratis. i. cū ego nō meruerim. Uel/ Gratis. i. me taliter impediēdo ⁊ reuocādo arbitrāť se obsequiū ⁊ gratiā ꝓstare deo. Et tñ ē odiū magnū. Hiere. xij. b. Fratres tui ⁊ domus patris tui pugnauerūt aduersus te/ ⁊ clamauerunt post te plena voce/ ne credas eis cum locuti fuerint tibi bona. Et q̄re nō sit eis credēdū: ostēdit statim post/ dicens: Reliqui domū meā/ dedi dilectā animā meā/ dimisi hęreditatē meam. Quid q̄ mirū si homo ꝓpter christū dimittat hęreditatē suā/ quę nec etiā sua est? Seneca. Nihil tuū est q̄d tecū afferre nō potes. Sequit: e ¶ Et annuūt. i. fauent mihi/ non in veritate: sed f ¶ Oculis/ ablatiui casus. i. videt ī supficie. De talib⁹ dicit Prouerb. x. b. Qui annuit oculo/ dabit dolorē. Uel sic: Annuūt oculis. i. intēdūt eis q̄ videnť. s. tpalib⁹ lucris. Unde dicit Seneca. Uel muscę sequunť/ cadauera lupi: q̄dā sequit turba ista non hominē. Sed viri spūales ecōtrario. Unde. ij. Cor. iij. d. Nō ꝓtēplātib⁹ nobis q̄ videnť: sed q̄ nō videnť: Quę eñ videnť tpalia sunt: quę aūt nō videnť/ ęterna. Prouerb. vj. b. Nō apostata vir inutilis/ graditur ore puerso: annuit oculis. Et hęc manifestius exprimit/ subdēs: g ¶ Qui mihi pacifice loquebanť: ꝓuadētes mihi manere in sęculo ⁊ nō ītrare religionē: Sic petr⁹ pacifice locut⁹ ē dño/ cū dñs dixisset se passurū/ ⁊ crucē ascensurū: dicēs dño/ Matth. xvj. d. Absit a te domie/ nō erit tibi hoc: Ita multi dicūt volētibus crucē ascēdere. Sed deberēt eis respōdere illi: quib⁹ hoc dicūt: sicut dñs petro/ ⁊ dicere: Uade post me sathana: id est reputare eum aduersariū ⁊ postponere cōsiliū suū: Ut dī ibi: Cōuersus dñs/ dixit: Uade post me sathana. Ita audito prauo cōsilio/ citius deberent cōuerti ⁊ arguere prauos cōsiliatores: nō reuerti ⁊ cōsentire eis: sicut multi faciūt. De istis consiliarijs dicit beatus Bern̄. Noli inquiunt amici tui ꝓcipitanter agere: diu cōsidera: diligenter intuere: magnū est q̄d ꝓponis/ ⁊ opus egens magna deliberatiōe: experire quid possis: amicos ꝓsule/ ne post facta pęnitere cōtingat. Hęc sapiētia mūdi/ terrena/ animalis/ diabolica/ inimica salutis/ suffocatrix vitę/ mater tepiditatis/ q̄ deo solet vomitū ꝓuocare. Cum eñ verbū a deo esse non dubites: quid opus est deliberatione? Uocat te magni ꝓsilij angelus/ q̄d aliena cōsilia pręstolaris? Quis eñ fidelior aut sapiētior illo? Ab ore putei gehennę eripior/ ⁊ inducias petam? Amicos consulat qui non legit: Inimici hoīs domestici eius. Et licz pacifice loquerēť: nō tñ erat pax: Sz h ¶ In iracūdia terrę loquētes dolos cogitabant. i. irati ꝓ terrenis cōmodis q̄ sibi deperire videbāt/ ea q̄ loquebanť dolose dicebant. i. nō ꝓ meo cōmodo: sed ꝓ suo. Et ideo talē monet dñs/ Eccli. xxxvij. a. Noli cōsiliari cū socero tuo/ ⁊ a ęlantib⁹ te/ abscōde ꝓsiliū: Ois eñ cōsiliarius prodit cōsiliū: sed est cōsiliarius in semetipso. Cū autē homo nō vult talib⁹ assentire: sed firmus est in bono q̄d incępit: tunc ostendūt q̄ nō eum: sed sua amabāt: q: tunc detrahūt ei: ⁊ eū quasi extraneū vel inimicū reputant. Unde sequit: i ¶ Et dilatauerūt sup me os suū: detrahendo. Et vere dilatant omnes detractores plus q̄ infern⁹: de quo dicit Esaias. v. d. Dilatauit ifernus animā suā/ ⁊ aperuit os absq̄ vllo termino. Infernus tamē non absorbet nisi malos: sed detractoris os absorbet tam bonos q̄ malos. Uñ de bonis dicunt id quod sequit: l ¶ Euge euge viderūt oculi nr̄i: id ē irridēt eos: ⁊ dicūt hmōi verba: Bñ nouim⁹ eos: nō sūt tāti precij. Uel/ m ¶ Uiderunt: id ē videbūt. Dicūt eñ: Bñ videbim⁹ finē. q.d. nō pseuerabūt. Sed inter hęc vir religiosus ad deū se cōuertes: dicit q̄d sequit: n ¶ Uidisti dñe: illoꝝ fraudē/ ⁊ meā ꝓpriam fragilitatē. Et ideo o ¶ Ne sileas: loquere ad cor meum/ consolando me ⁊ confortando. Ps. Verbo domini cęli firmati sunt: id est viri cęlestes: et non ad tempus hoc facias: sed iugiter. Unde sequitur: ✠ Ne discedas a me

Vocice ℭ ad Christo

a ¶ Dñe pater/ne discedas a me: ī passiõe. Vnde petiti/ oni rñdet dñs/ Josue. j. a. dicēs: Ero tecū: nō dimittā te/ neq; derelinquā te. Nō eñ reliquit eū/ licz hoc videret iudeis. Vñ Ps. 70. Ps. 21. Ps. De⁹ dereliq̃t eū/ psequimi ⁊ cōprehēdite eū. Et. ē. De⁹ de⁹ me⁹ respice ī me q̃re me dereliq̃sti. Vñ in passiõe clamauit: Matth. xxvij. f. Heli heli lāma açab/ tani: hoc est/ de⁹ meus deus me⁹ vt quid dereliq̃sti me. Et hoc in/ nuit sequēs littera/ cū addit: c ¶ Exurge: q. d. etsi ī passiõe mea exponēdo me tribulationi videaris dormire: tamē in resuscitādo me: Exurge. i. ostēde te nō dormire. Et nō tm̃ nō dormire: sed etiam te non dissimulare. Unde addit: d ¶ Et intēde iudicio meo: id est intente ⁊ diligenter iudica me/ reddendo qd merui. s. nomē qd est sup omne nomē: qd merui humiliādo me. Unde Phil. ij. a. Humiliauit semetipsū ⁊c. Propter qd ⁊ deus exaltauit illū/ ⁊ donauit illi nomē qd est sup omne nomē. Sed q: nō pgna/ sed causa facit martyrē: Sequit: f ¶ Intende in causam meā: quę recta est ⁊ pia. s. salus humani generis. Intende/ dico/ in causam: vt pro illa causa me remuneres. Vel/ Intende in causam: vt pficias. q. d. tibi cōmēdo causā p q vicq; ad mortē aduersario restiti. Vñ Job. xvij. b. ante passionem: Pater sancte serua eos in nomīe tuo quos dedisti mihi: cum essem cum eis/ ego seruabā eos. Et hoc facias tu/ q̃ es deus meus/ et domin⁹ meus.

Ad Christum ℭ

b dominē ne discedas a me.
c Exurge ⁊ intēde iudicio meo:
d deus meus et domin⁹ meus
f in causam meā. Judica me
h fm ⁊ iusticiā tuā domīe deus
k meus: ⁊ nō ⁊ supgaudeāt mi
m hi. Non dicant in cordibus
n suis/ euge euge animę nrę:

Al. ⁊ misericordiam

Al. ⁊ insultent

Videre dicit multiplicat

Ps. 32.

Videt deus Ps. 24.

Ps. 101.

Moraliter Ps. 36.

Prędestinādo. Job. j. g. Cū esses sub ficu vidi te. i. in lumbis adę: dicit Glo.

Omnia cognoscēdo. Eccli. xxiij. c. Omnia videt oculus eius. Prouer. xv. a. In omi loco oculi dñi cōtemplant.

Discernendo malos a bonis. Viere. xij. a. Tu dñe vidisti me. Ps. De ꝓparato habitaculo suo respexit sup omnes qui habitant terrā.

Diserendo. Daniel. ix. e. Aperi oculos tuos ⁊ vide desolationem nostrā.

Approbādo. Gen. j. d. Vidit deus cūcta quę fecerat. Abacuck. j. c. Mūdi sunt oculi tui ne videāt malū.

Adiuuādo. Thren. j. g. Vide dñe qm̃ tribulor. Judith. xiij a. Respice dñe in hac hora ad opa manuū meaꝝ.

Remunerando. Gen. xxix. g. Vidit deus humilitatē meā/ nunc amabit me vir meus. Ps. Vide humilitatē meam et laborem meū.

Videre faciendo: Vic et Thren. j. d. Vide domine et cōsidera/ quoniā vilis facta sum.

Gratiā infundendo. Lucl. xxij. g. Respexit domin⁹ petrū. Ps. De cęlo in terram aspexit.

Gaudendo. Eccli. xxxv. d. Nō discedet donec altissim⁹ aspiciat. Esa. xxxviij. b. Vidi lachrymas tuas.

Imperādo. Eccli. xvj. c. Cum ꝓspexerit illa deus/ tremore concutient.

Judicando. Esaię. lix. c. Vidit dominus ⁊ apparuit malum in oculis eius.

Puniendo. Exo. xiiij. f. Respexit dñs sup castra egyptiorū. Esa. xxj. a. Visio dura nūciata est mihi.

Damnādo eternaliter. Lucl. x. c. Videbam sathanā quasi fulgur cadendem de cęlo.

Moraliter

* b ¶ Ne discedas a me: ⁊ ī veritate dñs nō discedit a tali⁹/ q̃ ex toto se illi ꝓtūgūt. Vñ ī Ps. Quia dñs amat iudiciū ⁊ nō derelinq̃t sanctos suos/ ī eternū cōseruabunt. In religiōe aūt ꝓcipue iudicāt se hoies: ⁊ iudicant ab alijs. i. p iudiciū aliorū regunt. Et ideo bñ addit: c ¶ Exurge/ dñe. Dñs exurgit in nob/ cū nosmetipsos extollim⁹ p bona vitā. d ¶ Et intēde iudicio meo. i. tibi placeat iudiciū q̃ me iudico/ ⁊ iudicor a ꝓlatis meis: quoꝝ iudicio p amore tui me submisi. Sic intēdit dñs sacrificio abel: sed sacrificio cain non intēdit. Vñ dicit Gen. iiij. a. Respexit dñs ad abel ⁊ ad munera ei⁹: ad cain ꝓo ⁊ ad munera ei⁹ nō respexit. Abel significat religiosos: q: inpt̃ak cōmittēs: ⁊ ipsi cōmittunt se in manu dei ⁊ ꝓlati/ dicētes cū christo: In manus tuas dñe cōmēdo spm̃ meū. Ite interpt̃ak luctus: ⁊ sil̃r religiosi flent p suis peccatis ⁊ alienis: ⁊ p dilatiōe patrię. Cain aūt interpt̃ak possessio: ⁊ significat diuites hui⁹ mūdi. e ¶ Deus me⁹ ⁊ dñs meus in causam meā: quę est de hęreditate eterna/ quā nobis vult diabol⁹ auferre: Sed ꝓfidere debem⁹ in aduocato qui cām suscepit tuendā. Vñ. j. Job. ij. a. Filioli si q̃s peccauerit/ aduocatū habem⁹ apud patrē iesum christū iustū: et ipse est ꝓpitiatio p peccatis nr̃is. q. d. etiā si ꝓtigerit vos peccare: nō tm̃ desperetis de causa: sed cōfidite in tanto aduocato: qui nō tm̃ allegat vel orat p nobis: sed ⁊ emendā soluit.

Lucl. 23. g.

Al. ⁊ misericordiam

Al. ⁊ insultent

Allegorice de christo

g ¶ Judica me. Hoc ꝏ christo legit sic: Illi iniuste me iudicant: Sed tu b ¶ Domine pat̃/ qui es/ deus meus: iudica me fm iusticiā meā: quā mihi dedisti. Vel/ meā: quę in me est: id est fm q̃ iusticia tua exigit: quę semper iuste iudicat. Vel/ Scōm iusticiā meam: id est fm q̃ exigentia meritoꝝ meoꝝ exigit. De hoc iudicio: Esa. xlix. a. In vacū laborauī: sine causa ⁊ vane fortitudinē meā ꝓsumpsi: ergo iudiciū meū cū dño. De iusticia aūt Job. xiij. c. Si iudicatus fuero: scio q̃ iust⁹ inueniar. Et hoc idē testatus est pilatus/ cū dixit: Ego nullā in eo inuenio causā. Et cum me iudicaueris: l ¶ Nō supgaudeant mihi. Et p hoc innuit q̃ nō solū sibi petit fieri iustum iudiciū: sed ⁊ iudeis: fm qd ꝓmissū est Esa. xlix. g. Eos q̃ iudicauerūt te/ ego iudicabo. Et in iudicio eoꝝ sunt duo. Primū est vt cadant a ꝓsperitate in qua erant. Secūdum/ vt aduersitatem inueniant. In ꝓsperitate autem sua gaudebant de ꝓsecutione christi: Et ideo dicit: Non supergaudeant. Item deridebant eum: qd remouet/ cum dicit: Non dicant in cordibus suis: euge euge animę nostrę. Item iactabant se contra eum cōminando ei: qd remouet/ cum dicit: Nec dicant: deuorabimus eum. Dicit ergo: m ¶ Non dicant in cordibus suis: licet ore dicant: n ¶ Euge euge: id est bene est: anime nostrę. Postq̃ enim resurrexit domin⁹/ etiam dixerunt illi iudęi ore: Euge euge: nolentes confiteri q̃ surrexisset: licz certificassent eos custodes sepulchri: Matth. vlti. c. Sed dederūt copiosam pecuniā militibus/ dicētes: Dicite/ quia discipuli ei⁹ nocte venerunt/ et furati sunt eum/ nobis dormientibus.

Job. 18. g.

Moraliter de viro iusto

* Nec dicant deuorabi.

Moraliter: dicit vir iustus: g ¶ Judica me. Supra eñ dixerat: Intende iudicio meo deus meus/ et dominus meus in causam meā. Qd expositū est in persona religiosi: et competit etiam cuilibet iusto. Omnibus eñ causa est contra diabolū: qui eos vult ad carcerem inferni trahere: ⁊ excludere ab eterna felicitate: Unde dicit: Judica me fm iusticiā meam. Et nō est ꝓsumptio de se confidentis: sed est confessio non ingrati. Unde bene competit/ q̃ est hic duplex littera: scz fm iusticiā meā vel tuam. Est eñ nr̃a iusticia et sua. Nr̃a: quia in nobis: et quia cooperamur ad eā. Sua aūt est: id est dei: quia ab eo est. Unde dicit Augustin⁹. Qui creauit te sine te/ non iustificat te sine te. Dei ergo beneficiū grat⁹ cōfitet: ⁊ suū coadiutoriū hūiliter contra diabolū allegat/ cū dicit: Judica me fm iusticiā meā. i. fm opa iusta q̃ fecisti p me. h ¶ Dñe: cui⁹ ē iudicare seruū. i ¶ De⁹ cuius est iudicare creaturam. k ¶ Deus: cuius est exhibere tibi specialem cultum ⁊ opera iusticię. Judica/ dico fm iusticiam meā. l ¶ Et non supgaudeant mihi/ inimici mei/ dęmones. Gaudēt dęmones cū animā trahūt ad peccatū. Supergaudent: quādo trahunt eā ad suplicium. Unde manifestius hoc exprimit/ subdēs: m ¶ Non dicāt in cordibus suis: euge euge animę nostrę. Primum euge/ dicunt/ cum gaudent de peccato: sed duplicant/ euge: quādo animā rapiunt ad suplicium. Vel vnum/ euge/ dicunt ꝓ anima/ quam trahunt ad suplicium. Duplex autē/ euge dicēt/ quādo corpus et animā mittet dominus in gehennam.

* Nec dicant

Allegorice a ¶ Nec dicāt deuorabimus eū. i. nō iactēt se q extin/
xerint nomē meū. Ita eīm clarificatū ē nomē eiꝰ ⁊ resurrectio:
Pſ. 62. q in breui nō ausi sunt iactare se de hoc: iuxta illud: Rex ꝓo le
tabit in deo. s. christꝰ in pāe/in resurrectiōe: ⁊ laudabunt oēs q̄
iurāt in eo/p ꝑdicationē apl'oꝝ: qz obstructū est os loquētium
iniqua: id est iudeorū.

Al. †absor/ buimus c ¶ Erubescāt. Oza/
uit vt cadāt a ꝓspita/
te sua: hic orat vt ha/
beāt aduersitatē ꝓtra/
riā. q. d. Dico q non
Al. †pudore et verecūdia
Al. †aduersū
supgaudeāt. Sed
ipsi e ¶ Qui gratu/
lant / inodo / malis
meis: id ē pēnis et ꝓsecutiōibꝰ: ecōtrario: erubescāt/ī futu/
ro: vl'ī pūti. d ¶ Et reuereāt. i. timeāt: ⁊ ꝗ iterꝰ/sic gauisi st
iterꝰ Itē dico: Nec dicāt ⁊c. Sz ecōtrario: Ipsi i ¶ Qui
maligna loquunt sup me: deridēdo/ cū dicunt: Euge:
et iactādo/cū dicūt: Deuorabimꝰ f ¶ Induant exteriꝰ:
Matth. 12. c. sicut dixerūt exteriꝰ extra mittētes malicia cordis: qz ex abū/
dātia cordis os loquebat. Induant/ dico/ nō sericis vesti/
bꝰ: sed g ¶ Cōfusiōe: id est ignominia. h ¶ Et reuerētia. i.
tremore ⁊ seruitute qua vendiderūt eos romani.

Moraliter * a ¶ Nec dicāt: in morte mea: b ¶ Deuorauimꝰ eū:
in infernū glutiendo. j. Pet. v. c. Aduersariꝰ vester diabolus
tanq̄ leo rugiēs circuit quērēs quē deuorēt. Sed potius victi
a me/ c ¶ Erubescāt: qñ videbūt me coronari. d ¶ Et re/
uereāt sil'. i. ꝓfusiōe timeāt pēnā quā sibi vidēt ꝑparatā. De
hac erubescētia Mich. vlti. b. dicit iustus: Educet me in lucē:
videbo iusticiā eiꝰ: ⁊ aspiciet me inimica mea: ⁊ opiet ꝓfusiōe.
Inimica viri iusti/est cōgregatio dēmonū. Et hęc illis cōtin/
gant. e ¶ Qui. i. qz: Gratulant malis meis. Et qz nō pa/
rū gaudēt: sed multū: ita ꝟm q maligne volūt me ad malū tra/
bere: ideo nō parū habeāt de cōfusiōe ⁊ reuerētia: sed sicut se/
quit: f ¶ Induant cōfusione ⁊ reuerētia. i. abundāter
habeāt de vtroq̄: ita q eos absorbeat/ sicut vestis totū homi/
Pſ. 108. nem capit ⁊ cooperit. Pſ. Induant sic diploide cōfusiōe sua.
i ¶ Qui. i. quia: k ¶ Maligna loquūt sup me. i. qui mala
mihi suggerūt maligne. Sup me. i. ad hoc vt ascendāt: sup
me. i. vt sim eis subditus p peccatū. Vñ Esa. lj. g. Dixerūt aię
Allegorice tuę: incurruare vt trāseamꝰ. l ¶ Exultēt. Supra dixit christꝰ
impetrādo q̄d euenire debeat iudęis: qui eū in morte detinere
volebant: hic aūt orat ꝓ iustis/q̄ volūt resurrectionē eiꝰ. Vñ
dic: Exultent: ī corpore. m ¶ Et lętent: ī spiritu: n ¶ Qui
volūt iusticiā meā. i. qui volūt vt fiat mihi iusticia. i. vt ꝓ
hūilitate passiōis/deū mihi nomē qd̄ est sup oīne nomē. Nec
tm̄ exultent ⁊ lętent: sed deū laudent. Vñ sequit: o ¶ Et
dicant semp/ magnificet dñs. i. magnꝰ ⁊ laudabilis ha/
beat. Hoc dicāt illi: p ¶ Qui volūt pacē serui eiꝰ. i. q̄ nō
acquiescūt ꝓsecutiōi christi: sed volūt pacē eius etiā tēporalē.
De hoc seruo Zach. iij. d. Ecce ego adducā seruū meū orien/
Aliter tem. Vel sic: Exultent ⁊ lętent: hoc nō mutat. Qui vo/
lūt iusticiā meā: id ē iusticiā vitę ⁊ operū/q̄ fuit in me: vo/
lunt habere in se. Matth. v. a. Beati qui esuriūt ⁊ sitiūt iusti/
ciā. Et bñ dicit dñs: meā/nō suā: Sicut de quibusdā dr̄ Ro.
x. a. Ignorātes dei iusticiā/⁊ suā volētes statuere: iusticię dei
nō sunt subiecti. Et dicant semp magnificet dñs: in no/
bis. Esa. xlix. a. Seruꝰ meꝰ es tu isr'l: qz ī te glorificabor. Sed
multi sunt q̄ nō cōsequūt istā dñi bñdictionē: qz non magnifi/
cat dñs in eis. Nimis eīm paruū faciunt dñm: qui ꝓuidentię
eius nolūt se cōmittere/vt ei vacent sicut magno ⁊ bono dño:
sed ecōtrario eū ⁊ suū seruitiū negligētes ⁊ fortitā ꝓtēnētes/
totā sollicitudinē suā ponūt in quērēdis tpalibus: contra illud
cōsiliū dñi faciētes: Matth. vj. d. Ne solliciti sitis animę ve/
strę quid māducetis/neq̄ corpori vr̄o quid induamini. Dicūt
eīm facto/q̄ deꝰ nō est potens eis ꝓuidere. Vñ de talibꝰ dicit
Pſ. 77. in Pſ. In irā excitauerūt excelsum in inaquoso: ⁊ temptaue/
runt deū in cordibus suis vt peterēt escas animabꝰ suis/⁊ ma
le locuti sunt de deo/dixerūt: Nūquid poterit deꝰ mēsam pa/
rare in deserto? Hoc est in religione. Et seq̄t ibi in Pſ. Ideo
audiuit dñs ⁊ distulit: quasi nō statim sumpsit vindictam: Et
ignis accensus est in iacob. s. ignis cupiditatis: ⁊ ira dei ascen/
dit in israel. i. in clericis. Quare? Quia nō crediderūt in deo:
nec sperauerūt in salutari eiꝰ. Sed q̄ sunt q̄ dicūt: Magni/
ficet dñs? Ni. s. qui volūt habere pacem serui eius:
Pacē / videlicet pec/
torīs: quā christꝰ seruꝰ
dei pāis habuit/⁊ suis
dedit Job. xliij. d. Pa
cē relinquo vobis/pa/
cē meā do vob. Sup
dixit: quid facient bo/
ni: Sed posset quere/
re aliq̄s: Et tu dñe q̄d
facies? Unde q̄si tali q̄stioni respōdens dicit: q ¶ Et ligua
mea: dicit christꝰ: r ¶ Meditabit iusticiā tuā: o deus
pater. Et nota q ī q̄d est cordis/attribuit linguę: et hoc p/
pter cōformitatē ⁊ cōsonantiā cordis ⁊ oris eius: qz nō fuit in
illo: est ⁊ nō: nec inuētus est dolus in ore eiꝰ: sed sicut iusticiā 1. Pet. 2. d.
meditatꝰ est: ita locutꝰ est illā. Iusticia q̄dē est reddere bonis
bona: ⁊ malis mala. De ꝓmo: Qd̄ cogitauerat cor/ligua loq̄
bat: Matth. vj. a. Te aūt facięte elemosynā/ nesciat sinistra
tua q̄d faciat dextera tua: et sit elemosyna tua in abscondito:
⁊ pater tuus qui videt in abscondito/reddet tibi. De secūdo
Matth. xviij. d. Sic ⁊ pater meus cęlestis faciet vobis si nō
remiseritis vnusquisq̄ fratri suo de cordibus vestris. Et lo/
quitur ibi de seruo nequam/qui noluit misereri conserui sui.
Unde dominus suus tradidit eum tortorib'/quoadusq̄ red/
deret vniuersum debitum. s ¶ Tota die laudem tuam:
supple dicā: id est tota die te laudabo. Laus eīm dei nō inter/
rumpit nisi p cōtrariū actū/qui in christo nō fuit. Vñ Mar/
ci. vij. d. Bene oīnia fecit: surdos fecit audire/⁊ mutos loqui.
Moraliter: t ¶ Exultēt ⁊c. qui ⁊c. Sup dixerat ō mal: Moraliter.
Induant cōfusione ⁊c. qui maligna loquunt sup
me: vt me trahant ad peccatū. Sed ecōtrario illi qui volunt
iusticiā meā: id est quibꝰ placet q iustus sim: Exultēt/exte/
rius in stola corpis. m ¶ Et lętent: interius in stola animę:
quia sicut boni hic lętant de iusticia aliorū: ita in futuro lęta/
bunt de gloria eorū. Et ecōtrario mali qui dolent hic de bo/
no sanctorꝝ: tunc ad maiorem damnationē dolebūt de gloria
eorꝝ: sicut dicit in Pſ. Peccator videbit ⁊ irascet ⁊c. o ¶ Et Pſ. 111.
dicant sp magnificet dominꝰ/in sāctis suis: p ¶ Qui
volūt pacē serui eiꝰ: id ē meā/dic iustꝰ. Vel legat sic: vt ꝗ
nomē/sui/sumat ī noiatiuo plurali: vt sit sēsus: Serui eiꝰ:
id ē dñi: qui volūt. i. q̄ desiderāt: pacem: dicant semp
manificet dominꝰ. i. semp magnificent dñm. q. d. nō ha/
bebunt pacem/nisi deo reddāt gloriā. Sic enim fuit partitio
Luc. ij. b. Gloria in excelsis deo: ⁊ in terra pax hominib' bo/
nę volūtatis. Qui enim partē dei quę gloria est iuadit: suam
partē quę est pax merito perdit. Unde dicit beatus Bern.
Gratanter suscipio qd̄ relinquis: scz pacē: de qua Job. xliij.
d. Pacē relinquo vobis: Et relinquo qd̄ tenes. s. gloriam: de
qua Esaię. xlij. b. Gloriam meā alteri non dabo. Abiuro glo/
riam prorsus/ne forte si vsurpauero non ꝓcessum: perdā me/
rito ⁊ oblatum. Et postea addit: Ita quęso/ ita sit gloria in
excelsis deo: ⁊ in terra pax hominib' bonę voluntatis. At ꝓ
nō bonę: sed plane iniquę volūtatis est: qui nequaq̄ pace cō/
tentus/superbo oculo ⁊ insatiabili corde inquietꝰ anhelat ad
gloriā dei: nec pacē pinde retinens: nec gloriā apꝓhendēs.
q ¶ Et lingua mea meditabit iusticiā tuam. i. loquet
de tua iusticia/qd̄ prꝰ cor meditatū fuerit. Sed vt prętactū
est: ideo dicit linguā meditari: quia cor ⁊ lingua debent cōso
nare: ⁊ vt prius veniat sermo ad limā q̄ ad linguā. Eccli. xxj.
d. In corde sapientiū os illorū. Prouerb. xvj. c. Cor sapien/ Pſ. 36.
tis erudiet os eius. Et in Pſ. Os iusti meditabitur sapien/
tiam. s ¶ Tota die laudem tuam: imo etiā toto tempo/
re. Vñ supra: Bñdicā dñm in omi tpe: tota die laudem tuā: Pſ. 33.
imo etiā toto tpe. Tota die laudat: q̄ a pctō cessat ⁊ bonū qd̄
debet facere nō omittit. Vñ dicit Augꝰ. Negociū agis vt si
fraudē facere/⁊ laudasti deū in innocētia operū tuorū.

De tribulatione. Actꝰ.v.g. Ibãt apli gaudentes.
De spe. Ro.xij.c. Spe gaudẽtes.
De cõscie puritate. ij. Corꝰ.i.c. Glia nra hec est: testimoniũ ꝓsciẽtie nre. Prouerb.xv.b. Secura mens quasi iuge cõuiuiũ.
De pfectibus alioꝝ. j. Corꝰ.xiij.b. Charitas nõ gaudet sup iniqtate: cõgaudet autẽ ꝟitati vite/
De opib⁹ miscõie. ij. Corꝰ. (doctrine et iusticie. ix.b. Hilarẽ datorem diligit deus.
De peccatoꝝ cõuersiõe. Phil.iiij.b. Gauisus sũ in dño vehemẽter/qm̃ aliqñ reflorruistis.
De spũali refectiõe eucharistie ⁊ scripturę. Eccꝰ. ix.b. Comede in leticia panẽ tuum.
De dei dilectiõe qua diligunt et q̃ diligũt. Ps̃.
Mihi autẽ adherere deo bonũ eũ.
De dei visione. Joh.xvij.a. Hec est vita eterna vt cognoscãt te solum verũ deũ.
De ppetua securitate. Esa.xxxiij.c. Munimẽta saxorũ sublimitas eius.
De periculoꝝ euasione. Esa.lxvj.g. Erunt vsq̃ ad satietatẽ visionis omni carni.
De dei iusticia. Ps̃. Letabit iust⁹ cũ viderit vin dictam.

In p̃seti — Leticia ancto⁹ ps̃.72. — In futuro

Ps̃.57.

¶ Expositio Ps̃.XXXV.

Dixit iniustus ⁊c. Titul⁹. In finem seruo dñi: ps̃ dauid. Supra ostẽdit christ⁹ et vir iustus se habuisse victoriã de inimicis: Hic aũt oñdit oia bona eẽ nõ a nobis/sed a deo: mala autẽ a nobis. Et agit ꝓprie ꝗ erroribus dicentiũ/mala esse ex constellatiõe/ex fato/ex vitio naturę: bona aũt ex homine ⁊ libero arbitrio. Uñ is est sensus tituli: Psalm⁹/tendẽs/ī finẽ: ascribit/dauid. i. iusto/seruo dñi. Just⁹ em̃ dicit seru⁹ dñi/nõ dñs. Dñs aũt dici posset/nõ seruus/si a se bona haberet: sz iõ seru⁹ dñi dr̃: qz ea bona q̃ habet/ a dño se recognoscit hẽre. Uñ dicit beat⁹ Berñ. Fidelis reuera seru⁹ dñi es: si de glia dñi/⁊ si nõ exeũte a te: tñ trãseunte p te/ nihil tuis manib⁹ adherere ꝓtingat. Et ẽ psalm⁹ iste bipertit⁹.

Partitio psalmi

In ꝑma pte oñdit malũ ab homie esse. In secũda oñdit bona a deo esse: ibi: Dñe in celo. Ostendit q̃ ꝑmo pctm̃ ab homie esse/duab⁹ rõnib⁹. Prima ratio est: qz nõ ex surreptiõe/sed ex deliberatiõe facit peccatũ: qd̃ notat cũ dic: Dixit iniust⁹. i. deliberauit. Secũda rõ est: qz non ex ignorãtia facit peccatũ/ q̃si putãs nõ esse pctm̃: sz ex certa scientia/sciẽs deo displicere: qd̃ notat cũ dicit: Qm̃ dolose egit: vt postea dicem⁹. Dicit ergo: a Dixit iniust⁹. Iniust⁹ dicit peccatoꝝ/⁊ p̃cipue infidelis: qui nõ tribuit deo qd̃ suũ est. s. fidẽ/timorẽ/⁊ amorẽ. Uel/Iniust⁹/sciens bonũ ⁊ faciẽs malũ: vt theolog⁹ malus: qui de scia sua non reddit deo tributũ debitũ/primo: nec sibi/ nec primo fructũ: Dixit. i. deliberauit: c In semetipso: id est in cogitatu cordis. Uñ alia lra habet: Dixit impi⁹: in medio cordis sui. Quid dixit? b Ut delinquat. q.d.p idustriã peccauit: et ex ꝓposito deũ dereliquit. Job.xxxiij.c. Quasi de industria recesserit ab eo. Et ꝗ fecit: Quia d Nõ est timor dei ante oculos ei⁹: Qui si eẽt/ nõ peccaret: qz sicut dicit Eccli.j.c. Timor dñi expellit peccatũ: Nã qui sine timore est/nõ poterit iustificari. Et qz sicut dr̃ in Ps̃. Initiũ sapiẽtie timor dñi: Qui caret ũtio/carebit ⁊ fine. Eccli.xxij.d. Nihil melꝰ q̃ timor dei: ⁊ nihil dulcius q̃ respicere in mãdatis dñi. Et posset q̃s dicere excusãdo iniustũ hũc: Uere licz ex ꝓposito fecerit id qd̃ peccatũ est/nõ tñ sciebat hoc deo displicere/nec esse peccatũ: ⁊ ideo ignorãter peccauit. Hoc remouet cũ subiũgit: e Qm̃ ⁊c. q.d. ꝓbatio q̃ dei timor nõ ẽ ante oculos ei⁹: et q̃ nõ ignorãter peccauit: Qm̃ dolose egit in cõspectu ei⁹. s. dei. i. in corde/vbi solus de⁹ cõspicit: vt dicit j. Regꝰ.xvj.b.q.d. dũ deũ cõspiceret. i. noticiã ei⁹ hẽt: ⁊ sciret se cõspici ab eo/cui⁹ oculis nuda sunt oia ⁊ apta: Heb.v.d. peccare nõ timuit: ⁊ hoc ẽ: dolose egit. Qd̃ duplicit exponi pot. Dolose egit. i. dolũ fecit primo. Uꝰ/Dolose egit. i. ꝗ ipsũ q̃ cognscẽs deũ peccauit/dol⁹ fuit. Prouerb.xij.c. Dol⁹ in corde cogitantiũ mala. Et notãdũ q̃ quidã deũ vidẽt ⁊ timẽt: vt boni thologi: De qb⁹ Ps̃. Uidebũt me ⁊ letabunt. Quidã vidẽt deũ ⁊ nõ timẽt: vt mali theologi. Ps̃. Oẽs videntes me deriserũt me. Quidã nõ vidẽt ⁊ timẽt: vt boni laici. Joh.xx.g. Quia vidisti me thoma credidisti: beati qui nõ viderũt ⁊c. Quidã nec vident nec timẽt: vt pagani. j. Corꝰ.xiiij.g. Qui ignorat ignorabit. Primi veracit agũt: secũdi dolose agunt: tertij agũt simplicit: q̃rti agũt ignorãt. Et ꝗ dolose egit/ ita/ f Ut inueniat iniqtas. i. inequalitas/q̃ est int̃ vitã ⁊ sciẽtiã. g Ei⁹ ad odiũ scz dei. i. q̃ deũ oderit. Si em̃ deũ quẽ videt diligeret/libenti⁹ ei q̃ pctõ adherereret. Uñ cũ peccato adhereret/sequit q̃ deũ odit. Uel/ Ad odium/dei. i. q̃ de⁹ oderit eũ. Si enim de⁹ simplicit operãtes iniqtatẽ odit: sic dr̃ in Ps̃. Odisti oẽs q̃ opant̃ iniqtatem: multo magis odit eos q̃ ex pura malicia peccant. Itẽ cõspect⁹ dei dicit sanctuariũ. Uñ Exo.xxiij.b. Nõ apparebis in ꝓspectu meo vacu⁹. In ꝗ cõspectu dei dolose agũt clerici/ sacerdotes/⁊ ꝑlati: q̃ oues suscẽperũt pascẽdas ⁊ custodiẽdas: ⁊ ipsi eas excoriãt/auferẽdo tpalia: ⁊ eas strangulãt/trahẽdo ad peccata. Uñ in Ps̃. Sicut nouacula acuta fecisti dolũ. Nouacula em̃ acuta subtiliter radit/⁊ faciliter interficit. Et q̃ hoc faciãt ꝑlati ⁊ clerici: dicẽ dñs Mich. iij.a. Audite ꝓncipes iacob ⁊ duces dom⁹ isrl: nũquid vestrũ est scire iudiciũ q̃ odio habetis bonũ/⁊ diligitis malũ: q̃ violẽter tollitis pelles eoꝝ desup eis/⁊ carnẽ eoꝝ desup ossib⁹ eorũ? Et nõ solũ hoc malũ ibi faciũt: imo peioza ⁊ verbo indigna. Hiere.xj.c. Quid est q̃ dilect⁹ me⁹ in domo mea fecit scelera multa ⁊c. Eçeh.viij.c. Fili homis: vides tu q̃d isti faciũt/abomiãtiões magnas q̃s dom⁹ isrl facit hic: vt ꝓcul recedã a sãctuario meo: et adhuc ꝓuersus videb abomiãtiões maiores ⁊c. Et ex hoc sequit: vt/cõsecutiue/ inueniat iniquitas eius. i. talis ꝑlati vel clerici: ad odiũ/dei. In ipso * em̃ reperiunt

Ps̃.118. Ps̃.21. Ps̃.110. Ps̃.110. Ps̃.5. Ps̃.51. Ps̃.9. Ps̃.84. Ps̃.30.

In finẽ pro dñi ps̃. dauid.

a Dixit iniust⁹ (XXXV
b d vt delinquat in semet/
d ipso: nõn est timor dei
e ante oculos eius. Quõniã
dolose egit in ꝓspectu ei⁹: vt
f g inueniat iniqtas ei⁹ ad odiũ.

Ar. † inueniret iniqtatẽ suã et odisset

a Dixit iniust⁹ Pot etiã ꝗ breuiter exponi de illis q̃ excusant pctã sua: et legit sic: Dixit iniust⁹/qui nec deo/nec sibi/ nec primo/nec carni/nec mũdo/nec diabolo reddit qd̃ suũ ẽ. b Ut nõ delinq̃t ī semetipso. Uñ dicẽ se nõ delinq̃re. Et vere talit dicẽ iniust⁹: qz iust⁹ dicit ꝗrtũ. Uñ Prouer.xviij.c. Just⁹ ī ꝓncipio accusatoꝝ ẽ sui. Uel sic: Dixit vt delinq̃t ī semetipso. i. dicit q̃ si peccat/peccatũ suũ nõ nocet nisi sibi. Sic dicũt mlti: ꝗm illud Job.xix.a. Nẽpe ⁊ si ignorauī: mecũ erit ignorãtia mea: At vos ꝗ me erigimī ⁊ arguitis me op probrijs meis. Et ꝗ fac: Quia d Nõ ẽ timor dei añ oculos ei⁹: ꝗm q̃ sup̃ dictũ est: Nõ ẽ de⁹ in ꝓspectu ei⁹: et ideo inq̃natẽ sũt vie illi⁹ ī oi tpe. q.d. nõ est loc⁹ ī fõte ꝓfessiõis: qz deũ nõ habuit p̃ oculis. Et ꝗ ꝓt ꝗ accidit: e Qm̃ dolose egit ī ꝓspectu ei⁹. i. in ꝓscia sua/vbi de⁹ ꝓspicit. q.d. nõ veraciter ⁊ diligẽter discussit: nec exercuit ꝓsciaꝝ suã: qz si hoc fecisset/inuenisset vñ timeret ⁊ q̃d accusare deberet. Uñ dicẽ beatus Berñ. Ad se hũiliandũ/nihil viuaci⁹ inuenire pot aĩa: q̃ si seipsã ī veritate inueniat: tñ nõ dissimulet/nec sit in spũ ei⁹ dol⁹. Dolose q̃ agit: q̃ peccatũ suũ defẽdit: vel ꝓsciaꝝ suã negligẽter inq̃rit: ⁊ cũ dei seru⁹ debeat eẽ/fit aduocat⁹ diaboli ī cã diaboli ꝗ spm̃sanctũ q̃ dr̃ aduocatus ꝗ peccatũ. Job.xvj.b. Cũ venerit spũs paclet⁹ arguet mũdũ de pctõ. Et ꝗ facit: f Ut cõsecutiue/inueniat iniqtas ei⁹ ad odiũ. i. ad vindictã sempiternã: q̃ mõ q̃rit̃ ad amorẽ. i. ad veniã: qz si mõ cõfiteretur vt deberet/ dimitteret dñs. Uñ in Ps̃. Misericordia et veritas obuiauerũt sibi. s. misericordia dei remittẽtis: ⁊ veritas cõfitẽtis. Sed si mõ nõ velit ostẽdere ꝟitatẽ q̃ reqrit̃ ī cõfessiõe ad veniã: postea reqrek ⁊ iuenieꝰ ad odiũ: qz tũc defensiõi nõ erit loc⁹: Et ꝓpter accusationẽ aut cõfessionẽ nõ fiet grat⁹: sed puniet̃ eternalit̃. Uñ supra in Ps̃. Requiret dñs ⁊ retribuet abũdãter faciẽtib⁹ supbiã. i. supbe excusantib⁹ culpã suã. Uel ad odium/ eorum: quia oderunt eos qui corripiunt eos. Unde Amos.v.c. Odio habuerunt corripientem in porta.

Aliter

Diuersa genera hoim diuersi mode videt deum